

Upravišalstvo, Ljubljana, Knafljeva
ulica 5 — Telefon št. 5122, 5123,
5124, 5125, 5126.
Inzeratni oddelki: Ljubljana, Selen-
burgova ul. 6 — Tel. 3392, 3492.
Podružnica Maribor: Gosposka ulica
št. 11 — Telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocenova ul. št. 2
Telefon št. 190.
Računi pri poš. čk. zavodih: Ljub-
ljana št. 11.842, Praga čisto 78.180,
Wien št. 105.241.

JUTRO

Izhaja vsak dan razen ponedeljka.
Naročnina znaša mesečno Din 25.—
Za inozemstvo Din 40.—

Uredništvo:
Ljubljana, Knafljeva ulica 5, telefon
3122, 3123, 3124, 3125, 3126. Maribor,
Gosposka ulica 11, telefon št. 2440,
Celje, Strossmayerjeva ulica šte. 1,
telefon št. 65.

Rokopisi se ne vračajo.

Predmet sinajskih razgovorov

Včeraj se je v Sinaji, rumunski po-
letni prestolnici, začela konferenca zu-
nanjih ministrov Male antante. Ker gre
za reden sestanek odgovornih voditel-
jev zunanje politike v treh zaveznih
državah, ni bil objavljen nikak posebn-
ni dnevi red. Na razpravi so vsi pro-
blemi, ki stoje danes v ospredju med-
narodnega zanimanja, in posebej še
problemi, ki se tičejo Male antante kot
celote ali posameznih njenih članic. Zu-
nanji ministri bodo premetli medna-
rodni položaj in odnos zaveznih držav
do njega. Analizirali bodo dogodke in
pojave v dobi po svojem zadnjem se-
stanku, obenem pa se posvetovali o
skupnem nastopu pri dogodkih, ki so
na dnevnem redu prihodnjih tednov in
mesecev.

Med najvažnejše splošne mednarod-
ne skrbi spadata danes brez dvoma ki-
tajska in španska vojna. Prva se Male
antante neposredno ne tiče. O njej bo
zaradi tega na sinajski konferenci go-
vorila le v toliki, v kolikor gre za kri-
stev mednarodnih pogodb in v kolikor
lahko pride na dnevni red bližnjega
sestanka Društva narodov. Do špan-
skega konflikta je Mala antanta že po-
novno zavzela svoje jasno stališče stro-
ge nevtiralnosti in doslednega nevmeša-
vanja. Nobenega dvoma ni, da bo pri
tem stališču vztrajala. Saj se je iz nje-
govega striktnega izvajanja izcimil celo
svojevrstni konflikt med Češkoslovaško
in Portugalsko. Nevmešavanje v Mali
antanti združenih držav v španske za-
deve ni le materialno, marveč tudi mor-
alno; nobena med njimi ni ukrenila in
ne ukrene ničesar, kar bi moglo, čeprav
je indirektno, podpreti to ali ono boju-
jočih se strank na škodo druge. Pač pa
je vsa Mala antanta življensko intere-
sirana na tem, da se španski konflikt
čimprej likvidira, do takrat pa vsaj
omeji na Pirenejski polotok. Posebej je
to še stremiljenje in želja Jugoslavije,
ki je zaradi svoje sredozemske lege od
vseh treh držav najbolj zainteresirana,
da španska zadevščina ne povzroči ka-
kih mednarodnih zapletov.

Sredozemski problem je z vsem, kar
je z njim v zvezi, akuten že dobro pol-
drugo leto, vse od abesinske afere da-
lje. Naša življenska potreba je, da osta-
ne Sredozemsko morje absolutno svo-
bodno, odprto in dostopno vsem drža-
vam. Tudi Češkoslovaška in Rumunija,
čeprav ne mejita neposredno na Sre-
dozemlje, imata enaka stremiljenja, do-
čim tvori svoboda Sredozemskega mor-
ja enega bistvenih delov balkanskega
sporazuma. Zato je na dani, da v tem
vprašanju med članicami Male antante
ni in ne more biti nikakih nesporazum-
ov in diferenc. Obenem pa je tudi
jasno, da tri zavezniške države s po-
zornostjo spremljajo razvoj odnosov
med Italijo in Anglijo, saj se ti odnošaji,
vsaj za enkrat, vrte predvsem okrog
sredozemskih problemov.

V posredni zvezi s sredozemskim pro-
blemom je, tako vsaj zatrjujejo časo-
pisne vesti, na dnevnem redu sinajskih
razgovorov tudi vprašanje, ali naj Mala
antanta tudi formalno prizna aneksijo
Abesinije po Italiji. Zadeva je bolj teo-
retičnega kakor praktičnega pomena,
ker imamo pred seboj izvršeno dejstvo,
s katerim je treba računati. Jugoslavija
in Češkoslovaška sta vrh tega v pogod-
bah, ki sta jih v zadnjem času sklenili z
Italijo, to priznanje indirektno že iz-
rekli, ker se v teh pogodbah imenuje
italijanski kralj tudi cesar Abesinije.
Rumunija nima povoda, da bi zavze-
la kak drugo stališče. Ako je
priznanje aneksije Abesinije res v Si-
naji na razgovoru, gre torej očitno
predvsem za to, kakšno vlogo lahko
abesinski problem še igra na zasedanju
Društva narodov. Izven dvoma je, da
bodo vse tri članice Male antante tudi v
tej stvari popolnoma solidarne.

V Podunavju se položaj v zadnjem
času ni spremenil. Slej ko prej je stre-
miljenje Male antante in vseh posamez-
nih njenih članic, da se dunavski bazen
čim bolj emancipira vsakega enostran-
skega vpliva od zunaj in da se zagotovi
resnična neodvisnost srednjeevropskih
narodov. Posebej bo morda v okviru
podunavskega problema govora o ma-
džarski zahtevi po svobodni oborožitvi.
Znano je, da Mala antanta ni načelna
protivnica te zahteve, ako se prepriča,
da stremi tudi Madžarska po mirnem
sodelovanju s svojimi sosedmi. Razni
znaki vzbujajo nado, da se bo v dogled-
nem času dosegel sporazum med Malo
antanto in Madžarsko, kar bo omogo-
čilo nadaljnje politično in zlasti gospo-
darsko zblizanje. V Sinaji so ali še do-
govorili današnjo situacijo in se dogo-
vorili o nadaljnjem postopku zavezni-
ških držav.

Oboroževanje pa ne bo prišlo na raz-
govor samo v zvezi z Madžarsko. Dr-
žave Male antante si ne prikrivajo res-
nega položaja, kakršen se razvija v Ev-
ropi zaradi mrzličnega oboroževanja na
vseh straneh. Pri vseh svoji miroljub-
nosti skrbijo, da ostanejo situaciji do-
rasle in da svojo lastno obrambo čim-
bol okrepijo. Češkoslovaška prednjači

RUSIJA IN KITAJSKA SKLENILI NENAPADALNO POGODBO

Pogodba je sklenjena za pet let in je izzval njen podpis zlasti na Japonskem pravo senzacijo

Nanking, 30. avgusta. W. Zunanje mini-
strstvo je obvestilo vse tuje diplomatske
zastopnike na Kitajskem, da je bila med
Kitajsko in Sovjetsko unijo podpisana po-
godba o nenapadanju. V paktu ni nobenih
tajnih dostavkov.

Pogodba ima naslednje vsebino:
1. Obe stranki obsejajo vojno politiko.
2. Ako bi bila ena izmed podpisnic na-
padena, druga ne bo podpirala napadalca.
3. Pogodba ne spreminja medsebojnih
obveznosti, ki sta jih obe stranki prevzeli
v prejšnjih pogodbah.
4. Pogodba je sklenjena za dobo petih
let.

Pogodba bo kasneje vsakokrat avtomat-
sko podaljšana za nadaljnjih pet let, če ne
bo nobena izmed pogodbenic obvestila le-
to dni pred potekom pogodbenega roka
nasprotno stranko o svoji želji, da bi se
razveljavila.

Pogodbo sta podpisala 21. avgusta v
Nankingu sovjetski veleposlanik Bogomo-
lov in kitajski zunanji minister.

Rusko poročilo

Moskva, 30. avgusta. o. Komisarjat za
zunanje zadeve je davi izdal službeno po-
ročilo, da je bila med Rusijo in Kitajsko
sklenjena pogodba o nenapadanju za do-
bo 5 let. Protokol o pogodbi je bil podpisan
v Nankingu že 21. avgusta. S pogodbo
se vladni sovjetskih socialističnih republik
in Kitajske zavezujejo, da se za dosego
svojih nacionalnih ciljev ne bosta poslu-
ževali vojne. Če bi kakšna tretja sila na-
padla eno izmed njiju, druga pogodbenica

niti direktno niti indirektno ne bo podprla
napadalca. Vse morebitne spore, ki bodo
nastali med njima, bosta mirno uredili. S
teh vidikov ima pogodba značaj pakta o
nenapadanju. Njena naloga je ojačiti
splošni mir. Pogodba ni naperjena proti
nobeni tretji sili. Zato predstavlja nov
element v sistemu kolektivne varnosti ter
je v skladu s Briand-Kelloggovim paktom.
Pogodba se bo avtomatično podaljšala za
nadaljnjih 5 let, če je leto dni pred njenim
potekom ena ali druga pogodbenica stran
izrecno ne odpove.

Službeno poročilo ničesar podrobnejše-
ga ne pove o pomoči, ki sta si jo obe dr-
žavi zagotovili za primer, ako bi bila ena
izmed njiju napadena. Zaradi tega sodijo
mednarodni krogi, da ima pogodba še ne-
ke tajne dodatke o vojaškem sodelovanju
med obema državama. Po službenem ko-
munikatu naj bi pogodba pomenila prvi
korak za organizacijo splošnega mirovne-
ga sistema na Tihem oceanu. Ta stavek pa
si mednarodni politični krogi razlagajo
tako, da pomeni pogodba prvi korak za
ureditev razmer na Daljnem vzhodu po
volji Sovjetske unije.

Japonci presenečeni

Tokio, 30. avgusta. w. Sklenitev pakta
o nenapadanju med Kitajsko in Rusijo je
v Tokiju učinkovala kot prava senzacija.
Pogodbo splošno tolmačijo v tem smislu,
da je temeljena trditve Japonske, po ka-
teri je Kitajska zvezana s komunizmom,
zaradi česar je japonska zahteva po za-

dušitvi vseh komunističnih rovarjenj do-
cela upravičena. V ostalem prevladuje
mnenje, da vsebuje pogodba tudi tajne
določbe o vojaški pomoči. Nadalje vidijo v
sklenitvi tega pakta v sedanjem trenutku
nov dokaz za protijaponsko stališče So-
vjetske unije in govorniki o možnosti ruske-
ga vmešavanja v dogodke na Daljnem
vzhodu.

List »Jomijuri« pravi, da je ta pogodba
čisto vojaškega značaja. Sovjeti so sedaj
našli še en način, da lahko mirno prodi-
rajo v gospodarskem in političnem pogledu
iz Hsingkjanga in Zunanje Mongolije na
Kitajsko. Kitajska je vedno morala za-
radi svoje slabosti priznavati sovjetski
vpliv nad tema dvema pokrajinama. Ob
koncu pravi list, da bo maršal Blücher,
ki je sedaj v Zunanji Mongoliji, kmalu od-
potoval na Kitajsko.

Tudi list »Simbum« trdi, da ima pakt
tajne dostavke in da je to prav za prav
vojaška zveza za napad in obrambo.

Rusija se pripravlja

London, 30. avgusta. p. V zvezi s poročili
o napadnem paktu, sklenjenim med Ru-
sijo in Kitajsko, objavljajo listi tudi sen-
zacionalne podatke o ruskih vojaških pripra-
vah na Daljnem vzhodu.

Rusi zbirajo na svojem obmejnem ozem-
lju od Bajkalskega jezera do Vladivostoka
izredno velike vojaške sile. Doslej so tam
poleg velikih oddelkov pehote in topništva

zbrali nad tisoč letal, nad tisoč lažjih in
težjih tankov ter oklopnih avtomobilov. V
Vladivostoku je zbranih že nad 100 podmor-
nic, na deželi okrog te luke pa je koncen-
trirana vojska, ki šteje 200.000 mož in ki
se je pripravila tudi že za zimo, ker je po
mnenju angleških listov računati, da se bo
vojna med Japonsko in Rusijo pričela brž-
kone v zimskem času. Po nadaljnjih an-
gleških poročilih čakajo Rusi le na primeren
trenutek. Pri tem računajo na Korejce, ki
se bodo kot večni nasprotniki Japoncev
uprli svojim gospodarjem.

Listi poročajo nadalje, da bo v odločil-
nem trenutku prevzel vodstvo te ogromne
armade maršal Blücher, ki n. z. zman 8 let
organiziral ruske vojaške sile na Daljnem
vzhodu. Sedaj potuje v Nanking, da se s
kitajskimi generali podrobno dogovori o so-
delovanju na Daljnem vzhodu. Po informaci-
jah nekaterih listov bo Blücher ostal nekaj
časa v Nankingu kot glavni vojaški svetov-
alec maršala Čangkajskega. Blücher ne po-
tuje v Nanking z letalom nego z avtomobi-
lom in deloma tudi na konju ter se med
potjo ogleduje vse važnejše strateške po-
stojanke v Zunanji Mongoliji, da bo v pri-
meru potrebe lahko izdal vse ukrepe proti
Japoncem, ker bi morda skušali vdreti v
Notranjo in celo Zunanjo Mongolijo ter
pretrgati prometne zveze med Sibirijo in
Kitajsko.

Rim: V paktu so gotovo, še tajna določila

Rim, 30. avgusta. AA. Italijanski listi
se obširno bavijo s kitajsko-sovjetskim
paktom in poudarjajo, da pomeni ta pakt
prodiranje Rusije na skrajni vzhod. Po-
drobnosti pakta sicer še niso znane, ven-
dar se lahko že iz tega, kar je bilo objavl-
jeno, sklepa, da je v njem več določil, ki
jih ne bodo objavili in ki imajo nedvomno
daljnosežen pomen. Posebno naglašajo li-
sti dejstvo, da se ob istem času, ko je
prišla v javnost vest o sklenitvi pakta, vr-
še blizu kitajske meje veliki ruski voja-
ški manevri.

Šanghaj še vedno trdno v kitajski posesti

V preteklih dneh so bili nad mestom predvsem letalski boji — V Čapeju 300 ljudi ubitih, 100 hiš požganih

Šanghaj, 30. avgusta. d. Včeraj ob 2.
popoldne so japonski letalci bombardirali
okraj Čapej na severu mednarodne kon-
cesije, kakor tudi področje zapadno od se-
vernega kolodvora. Kitajci zatrjujejo, da
je bilo pri tej priliki ubitih okoli 300 ljudi
ter požganih približno 100 s slamo kritih
hiš. Ozemlje okrog severnega kolodvora,
za katerega so se včeraj srdito borili, je
po kitajskih trditvah še vedno v kitajski
posesti.

Tudi pri Lotienju so bili včeraj ves dan
hudi boji. Po kitajskih trditvah se je ki-
tajskim četam posrečilo obkoliti in ujeti
japonske čete pri Lotienju.

30 japonskih topničark in rušilcev je
odplulo izpred Vusunga ter se zasedlo v
zgornjem toku reke, da bi lažje obstre-
ljevale kitajske postojanke na fronti Lo-
tien-Katirg, ki so močno utrjene.

Zveza z ostalim svetom se po brezčnem
vzdržuje skoro samo še po brezčnem
potu, ker je bil kabel družbe Great Eastern
and Northern Cable bržkone na cesti pri
Vusugu prerezan.

Stevilo okoli Šanghaja zbranih kitajskih
čet cenijo na japonski strani na 8 divizij
ali približno 96.000 vojakov.

V pretekli noči je bilo v Šanghaju raz-
meroma mirno. Šele proti jutru so se znova
oglasili topovi na japonskih vojni-
lah, ki so se zasedale na Huangpuju.
Dve kitajski letali sta se neopazno pri-
bližali nekaterim japonskim vojnim la-
djam in jih pričeli bombardirati. Na napad
so takoj reagirali japonski protiletalski
topovi, ki so letali prisilili, da sta se
umaknili nazaj proti zapadu.

Na bojiščih okrog mesta v glavnem ni
izpremembe. Davi se je sicer pričelo spet
močno obstreljevanje postojank na obeh
straneh in je v akcijo stopilo tudi več ja-
panskih letal, vendar pa se Kitajci s svojih
novih postojank niso premaknili. Svoje le-
talske sile čuvajo za splošno ofenzivo.

Opoldne so Japonci skušali v bližini Fu-
čuja izkrcati več oddelkov svoje vojske z
izgovorom, da groze tam Kitajci malošte-
vilnim japonskim državljanom in njihove-
mu imetju. Kitajske oblasti so te njihove
trditve odločno demantirale, češ, da skrb-
no čuvajo varnost Japoncev in njihovih
stvari, da pa na drugi strani japonski
agenti neprestano izzivajo kitajsko prebi-
valstvo in vojsko. Kitajske letalske sile in

večji oddelki pehote so japonske oddelke,
ki so se z motornimi čolni približali obali
v Fučuju, z vso odločnostjo odbili, tako da
so morali nazaj na svoje transportne la-
dje.

Iz Kantona so prispеле slične vesti o ja-
panskih provokacijah. Na izzivanje japo-
nskih agentov so nastali hujši izgedi proti
Japoncem in se zaradi tega mesto že
pripravlja na japonske letalske napade.
Kitajske oblasti so v Kantonu odredile
stroge preiskave proti nekaterim Japon-
cem in doglne, da so povzročili omenjene
incidente.

Ameriški parnik napaden

Stiri kitajska letala so davi z bombami
obmetavala 22.000 tonski potniški parnik
»President Hoover«. Poveljnik ladje je
brezčistično prošil za zdravilna in strelni-
sko orožje. Angleška križarka »Cumber-
land« je takoj odhitela na kraj bombar-
diranja. Pri napadu na parnik je bilo ra-
nejnih 7 mož posadke, med njimi dva hu-
do, trije potniki so oboleli živčno, enega
pa pogrešajo.

Na kitajski strani zatrjujejo, da je bil
parnik v neposredni bližini japonskih
transportnih ladij in so ga kitajska leta-
la zadelala le slučajno. Parnik, ki je last
paroplovne družbe »Dolar« in je iz San
Francisca, je imel s seboj 257 potnikov in
300 mož posadke ter bi bil moral jutri
zjutraj prispeti v Šanghaj. Nesreča se
mu je pripetila 25 milj daleč od kitajske
obale.

Umik Kitajcev pri Nankovu

Nanking, 30. avgusta. w. Kitajske čete
se umikajo proti jugovzhodu in so zapu-
stile prelaz Nankov in Čunjunan, da jih
ne bi Japonci obkolili. Kitajci se mislijo
utrditi ob železniški progi, ki vodi iz Pe-
kinga v Hankev.

Kitajska agencija »Central News« po-
roča, da je 17 japonskih letal zmetalo
okoli 50 bomb na Tatung, ki leži jugoza-
padno od Kalgana, in so močno poško-
dovale kolodvorsko poslopje. Pripravila se
bitka pri Liangvangu, 25 km južno od
Tiencina. Kitajci se po pri Matšangu ob
železniški progi Tienčin — Pukav posta-
vili sicer v bran, pa so bili s hudimi izgu-
bami odbiti.

vanja in zlasti vsako okrepitev mirov-
nih stremiljenj. Sem spadajo tudi priza-
devanja za novi Locarno, ki so vsem
članicam Male antante »simpatična«.

Iz očitane idejne osnove Male antan-
te izhaja tudi njen odnos do Društva
narodov, ki je sedaj neposredno aktua-
len, ker se bo že v najkrajšem času zo-
pet sestala plenarna skupščina te naj-
večje mednarodne ustanove. Kljub
vsem nedostatkom, ki jih je Društvo
narodov pokazalo, je odnos Male an-
tante do njega pozitiven, saj je Ženeva
simbol načela enakopravnosti srednjih
in malih narodov ter simbol demokra-
cije v mednarodnem življenju.

To so glavne točke sinajskega dne-
vnega reda. Prav nobene ni videti med
njimi, zaradi katere bi se mogla soli-
darnost držav Male antante razahljati.
Zato smo prepričani, da se bo sinajska
konferenca pridružila vsem dosedanjim
kot nova manifestacija te preizkušene
in trdne srednjeevropske zveze.

Sinajska konferenca Male antante

Določitev stališča Male antante za bližnje zasedanje Društva narodov v Ženevi

Bukarešta, 30. avgusta. AA. Predsed-
nik jugoslovenske vlade in zunanji mini-
ster dr. Milan Stojadinović ter češkoslo-
vaški zunanji minister dr. Kamil Krofta
sta davi ob 9. prispela v Sinajo, kjer ju
je na postaji sprejel zunanji minister
Viktor Antonescu v družbi državnega
podtajnika Radulesca, višjih uradnikov
zunanjega ministrstva in zastopnikov ti-
ska Male antante. Dr. Stojadinović in dr.
Krofta sta takoj odšla v kraljevski dvor
v Pelešu in se vpisala v dvorno knjigo.

Prva seja zunanjih ministrov držav
Male antante se je začela ob 11. dopold-
ne, druga pa je bila ob 17.

Ob 16. je dr. Stojadinović sprejel Louisa
Marina, s katerim je imel daljši razgovor.
Nocoj ob 21. je rumunski zunanji mini-
ster Antonescu priredil intimno večerjo
na čast predsedniku jugoslovenske vlade
dr. Stojadinoviću in češkoslovaškemu zu-
nanjemu ministru dr. Krofti.

Listi objavljajo dolge članke o konfe-
renci stalnega sveta Male antante v Si-
naji. Tako pravi »Timpul« med drugim:
Konferenca se je začela s proučevanjem
mednarodnega položaja v luči političnih
dogodkov, ki so se pripetili po zadnji
konferenci meseca aprila v Beogradu. Na
konferenci bodo določili stališče Male an-
tante, ki ga bo zavzela na sestanku sve-
ta DN v Ženevi. Zunanji minister Viktor
Antonescu bo v Ženevi kot sedanjí pre-
sednik Male antante obrazložil skupno
stališče Češkoslovaške, Jugoslavije in Ru-
munije glede na probleme, o katerih bo
razpravljalo DN. Razgovori na sinajski
konferenci bodo nov dokaz trdne soli-
darnosti držav Male antante.

»Dimineata« pravi v svojem uvodniku,
da bodo v Sinaji proučevali vprašanja v
istem duhu nepristranosti kakor doslej in

Zasedanje zastopnikov tiska Male antante

Včeraj ob 11.30 so zastopniki tiska Ma-
le antante odšli na tukajšnje postajo in
položili veez na kraj, kjer so ubili Jona
Duco, bivšega predsednika rumunske vla-
de. Popoldne je bila prva seja zastopni-
kov Male antante, na kateri so razpravl-
jali o organizaciji in sodelovanju v duhu
čim popolnejše solidarnosti. Jugosloven-
ske in češkoslovaške goste je pozdravil v
imenu rumunskih tovarišev Raoul Ana-
stasiu, ravnatelj tiskovnega oddelka v zu-
nanjem ministrstvu. V imenu gostov se
je zahvalil predsednik češkoslovaškega
odborna in dosedanjí predsednik tiskovne
Male antante Svihowski, ki je nato izro-
čil predsedstvo podpredsedniku rumun-
skega senata Sandulescu. Novi predse-
dnik je v svojem kratkem nagovoru po-
črtal vlogo zastopnikov tiska Male antan-
te, da služijo miru in resnici, nakar je go-
voril predsednik jugoslovenskega odbora
tiskovne Male antante dr. Ljuba Popović.

Dr. Korošec zastopa predsednika vlade

Beograd, 30. avgusta. AA. V imenu Nj.
Vel. kralja Petra II. je z ukazom kralje-
vskega namestnika imenovan za namestni-
ka predsednika vlade in zunanje mini-
stra dr. Milana Stojadinovića, dokler se
bo mudil v tujini, notranji minister
Anton Korošec.

Mussolini pojde v Nemčijo

Berlin, 30. avgusta. AA. Predsednik ita-
lijske vlade Mussolini bo najbrže obis-
kal Nemčijo med 20. in 30. septembrom.
Po vesteh iz nemškega vira bo najprej
odpotoval v Berchtesgaden, kjer bo Hi-
tlerjev gost. Po razgovorih, ki bodo trajali
dva do tri dni, bosta skupaj odpotovala
v Berlin. V Berlinu bodo njima na čast
priredili velikanse svečanosti. V glavnih
ulicah bodo izobesili nad 10.000 italijan-
skih zastav. Ves dan bodo po mestu igra-
le vojaške godbe in na olimpijskem sta-
dionu bodo priredili Mussoliniju na čast
velik koncert. Mussolini se bo tudi udele-
žil manevrov motoriziranih oddelkov. Te
dni pridejo v Berlin načelniki in vodniki
strokovnjaki italijanske policije, ki bodo
obenem z nemško policijo uredili vse po-
trebno za Mussolinijevo bivanje v Nemči-
ji.

Zveza legionarjev Jugoslavije

Zagreb, 30. avgusta. o. Tu so se sestali
zastopniki združenja prostovoljcev za osvo-
boditev severnih krajev iz Zagreba, združe-
nja Majstrovih borcev iz Maribora in legije
koroških Slovencev iz Ljubljane. Na sestanku
so razpravljali o raznih organizacijskih
vprašanjih in med drugimi sklenili, da se
vse tri organizacije združijo v zvezo le-
gionarjev kraljevine Jugoslavije.

Sestanek je vodil upokojeni podpolkov-
nik Stjepan Sertić. Na njem so govorili
Franjo Kostelić, tajnik centralnega vod-
stva v Beogradu, ki je izčrpno poročal o
sodelovanju prostovoljcev in opozoril na
obljube merodajnih faktorjev, da bodo po-
dpirali njihovo organizacijo. Upokojeni po-
dpolkovnik Viktor Andrejka je obrazložil
predloge združenja koroških borcev v Ljub-
ljani, nato pa se je vršila daljša debata o
zveznih pravilih in pripombah, ki jih je k
njim stavilo vojno ministrstvo. Govoril je
tudi dr. Dolar, predsednik združenja Maj-
strovih borcev iz Maribora.

Od 1. septembra
do 12. septembra
LJUBLJANSKI VELESEJEM

50% popusta na že-
leznični, parobrodni.

Na odhodni železniški postaji kupite
rumeno legitimacijo za din 2.—

RAZSTAVA SLOV. NOVINARSTVA
Razstava indij. Materi za otroke.
Umetnost. Vrtnarstvo. Ekološke ri-
bice. Zoo. Male domače živali. Indu-
strija, obrt.

Tekmovanje harmonikarjev 12. IX.
KRASNO ZABAVIŠČE
VELIKOMESTNI VARIŠTE
popoldanske predstave zastoj.

Vabimo Vase!

Ženevske skrbi

Zaradi poostrove položaja v Španiji in na Daljnem vzhodu se je znašlo Društvo narodov pred novimi kožljivimi problemi

Ženeva, 30. avgusta. Ž. Položaj se je v Ženevi v zadnjih par dneh znatno poostrovil. Čeprav zastopniki posameznih držav, ki se bodo udeležili bližnjega septembarskega zasedanja Društva narodov, še niso prišli, so vendar v krogih Društva narodov o nameni posameznih vlad obveščeni ter pričakujejo prihodnje dneve v veliko bolj zanimivo, zlasti, ker se je položaj poostrovil tako na Daljnem vzhodu kakor v Španiji.

Za to je več vzrokov. Glavni je ta, da prihaja španski delegat pri Društvu narodov Del Vayo iz Valencije z naročilom, naj se vrne iz Ženeve z zanesljivimi uspehi. Dočim je doslej svet DN odiral špansko zadevo londonskemu odboru za nevmešanje, to sedaj po uradni priznanem neuspehu tega odbora ni več mogoče. Zato bo moral sedaj Društvo narodov samo zavzeti gotovo stališče. Pri tem je treba tudi upoštevati, da pomenijo komentari italijanskega tiska ob zavzetju Santandrea po mnenju merodajnih politikov Društva narodov odkrito priznanje intervencije. Italijanski listi so slavili zmago pri Santandreu kot zmago italijanskega orožja, kar daje zastopnikom valencijske vlade priliko za razširjenje obojstrani Italiji. To pomeni, da bo Del Vayo najmanj predlagal, naj se odpošlje v Španijo posebna komisija Društva narodov, bržkone pa tudi, naj se Italija izključi iz Društva narodov. Kakšne posledice bi mogle nastati po takem radikalnem nastopu, se more sklepati po položaju, ki je že močno zapleten brez vsega tega. Posebno kožljiv postaja tudi zaradi tega, ker prihaja po abecednem redu po Ekvadorju sedaj Španija (Espagne) na vrsto, da prevzame predsedstvo v svetu Društva narodov. Razen tega poteče letos španski mandat v svetu Društva narodov, ki se je obnavljal vsaka tri leta.

V normalnih razmerah bi bil ta mandat zopet podaljšan brez večjih ovir, v sedanjem trenutku pa bo podaljšanje bržkone zadelo na delni odpor. Vsekakor napravljajo veselje s Francijo na čelu iz zopetne izvolitve republikanske Španije v svet Društva narodov, ki je v svet Društva narodov vstopila. Da ga uredijo, bo prispel min. predsednik Chautemps sam v Ženevo. Sploh se pričakuje živahnejša zunanje-politična delavnost Francije. Tudi Eden bo podpiral kandidatur republikanske Španije. Vsekakor je zaradi tega treba pričakovati precej hu-

dega boja.

Ni manj zapleten ni položaj na Daljnem vzhodu. Japonski atentat na angleškega poslanika in angleška nota, ki je bila izročena v Tokiju, sta odločilne kroge v Ženevi vznemirila do skrajnosti. Dasi se je Anglija doslej izrekala, proti kakšni intervenciji Društva narodov, vendar sedaj kitajske zahteve živahno podpira. Če ne bo dala Japonska zadovoljivega zadovoljenja, bo Anglija bržkone podzvela v Ženevi primerno pobudo.

Kakor se je zvedelo iz zanesljivega vira, se pričakuje med zasedanjem Društva narodov tudi deklaracija predsednika Zedinjenih držav Roosevelta, ki bi mogla tem bolj senzacionalno vplivati, ker bi se po Wilsonu zgodilo prvič, da bi Zedinjene države stopile direktno v stik z Ženevo. Zedinjene države nameravajo baje podpirati posredovanje Društva narodov pri kitajski in japonski vladi. Ta demarš pri obeh vladah, ki pa bi bila v glavnem naslovljena na tokijsko, naj bi se izvršila takoj po zasedanju. Pravilo, da bi ameriška nota zelo ostra. Anglija bo razen tega, kakor napovedujejo, že v svetu Društva narodov začela vprašanje nevtralizacije Šanghaja in jo tudi z vsoto odločnosti zahtevala. Kakor vse kaže, se Japonska nahaja za sedaj v politični zagati.

To vse opravičuje živahno zanimanje, s katerim pričakujejo prihodnje zasedanje DN v Ženevi.

Italija in Anglija

Rim, 30. avgusta. o. Sir Eric Drummond se ne bo vrnil v Rim sredi septembra, kakor so v Rimu prvotno pričakovali, nego šele ob koncu oktobra. Italijanski listi menijo, da je odgovoritev njegovega povratka v Rim v zvezi z bližnjim zasedanjem Društva narodov na zaključne sklepe, ki bodo nedvomno sprejeti na zasedanju Društva narodov ter na potek diplomatskih razgovorov, ki bodo ob tej priliki v Ženevi. Italijansko-angleška pogajanja sicer niso v ničemer odvisna od ženevskih razgovorov, vendar je stvar Anglije, kako naj se pripravi zanje. Pri pogajanjih se bo konkretno načelo tudi vprašanje o umiku tujih prostovoljcev iz Španije. Zadnji Musliminjeve govor v Palermu nikakor ne podpira upanja angleških političnih krogov, da bo Italija pod gotovimi pogoji prenehala podpirati španske nacionaliste.

Beleške

Dr. Spaho in dr. Kaludjerčić o boju proti konkordatu

V petek zvečer je bila v Sarajevu seja odbora JRZ za mesto Sarajevo. Seji sta prisostvovala tudi ministri dr. Spaho in dr. Kaludjerčić. Minister dr. Spaho je v svojem govoru rekel med drugim: »Zadnji dogodki, ki jih ni nikdo od nas želel in ki jih iskreno obžaluje vsak domoljub, niso kritika konkordata, temveč neobzdrana želja naših političnih nasprotnikov, da vrže sedanjo vlado. Vlada iz srca želi, da bi ustregla vsem upravičenim težavam pravoslavne cerkve, in bi storila vse, da pride do priskrbi odnosa med cerkvo in državo. Dveh stvari pa ne more dovoliti: da bi se kršila ravnopravnost veroizpovedi in da bi se cerkev uporabljala od političnih spekulacij za njihove cilje.« Končno je dr. Spaho demantiral vesti o spremembi ali rekonstrukciji vlade.

Tudi minister dr. Kaludjerčić je v svojem govoru izjavil, da borba proti konkordatu ni načelna, temveč je taktika opozicije v njeni borbi proti vladi in JRZ. Nato je razpravljao o vprašanju častnih pravic v cerkvi. Kakor poroča »Vreme«, je rekel: »Da te ta izključitev politično dejanja brez zveze z vero in pravoslavljem, se vidi tudi po tem, da se nanaša samo na politične ljudi, čeprav so ti v svojim življenjem in svojim delom pokazali, da so dobri pravoslavci, morda celo boljši in bolj koristni od nekaterih onih, ki so sklenili njihovo izključitev.«

O političnem položaju

V Beogradu izhaja francoski tisk »L'Echo de Belgrade«, ki je namenjen informiranju inozemstva o dogodkih in razmerah v Jugoslaviji in ki velja za oficijozen list. V zadnji številki razpravlja o borbi okrog konkordata in med drugim pravi:

»Po krivdi nasprotnikov konkordata je Jugoslavija zopet padla v atmosfero javnih zborovanj. Ali se lahko taka situacija nadaljuje v nedogled? O tem vprašanju morajo razmišljati voditelji opozicije, posebno pa člani srbsko-pravoslavne hierarhije. Kakorkoli je upravičeno, da vsaka stranka razvija svoj program in širi svojo propagando, je vendar zelo nevarno za javni red, ako se stranke vežejo med seboj, da vodijo nezdravo agitacijo, razdražujejo množice in razpljujejo instinkte. Ali bo vsaj pravoslavna cerkev razumna ter bo zavzela objektivno stališče in obvladala sedanje strasti?«

Nejasna izjava ministra Djure Jankovića

Na konferenci JRZ v Valjevu je govoril minister za šume in rudnike g. Djura Janković o borbi proti konkordatu. Rekel je, da nasprotniki konkordata »vodi oni človek, ki že trideset let ne dovoljuje, da bi se v naši domovini razvilo mirno in normalno politično življenje. Vodi jih oni, ki je ukinil politične in državljanske svobode našega naroda.«

Beograjsko »Vreme«, iz katerega posnemamo ta izjava, pristavlja v oklepaj, da se pri teh besedah čuli vzklili »Dol Peter Živković!«. Če je poročilo »Vreme« točno, g. minister ni popravil tega vzklila, vendar pa je jasno, da s svojimi besedami ni mogel meriti na gospoda Živkovića. Pred tridesetimi leti je bil Peter Živković še mlad poročnik in je bil potem vse do l. 1929. samo oficir, ki ni imel nobenega stika s politiko in tudi ne vpliva na njo. Kar pa se tiče sedanje borbe proti konkordatu, je treba opozoriti, da je g. Živković že sredi junija, torej preden se je ta borba začela, odšel na zdravljenje v inozemstvo in se bo vrnil šele prihodnje dni. Zato je popolnoma nejasno, koga je mislil g. Djura Janković s človekom, ki vodi borbo proti konkordatu in ki že trideset let ne popušta, da bi se v naši državi razvilo mirno in normalno politično življenje.

Mačkovska demokracija

Poročali smo že, kako organizirajo po hrvatskih krajih bojkot zagrebskega tiskarstva »Danica«, ki je začel v zadnjem času kritizirati politiko dr. Mačka in njegovih sodelavcev. Doslej so se vse vesti v mačkovskih listih glasile, da se prodaja lista v tem in tem kraju ustavlja, ker ga »iz ogorčenosti« ljudje nečejo več kupovati ali pa prodajalci listov ne več prodajati. Včerajšnji »Hrvatski dnevnik« priobčuje zopet eno takih vestí, v njej pa mu je iz neopredelnosti ušlo nerodno priznanje, kakšno je to »ljudsko ogorčenje« v resnici. Iz Koprivnice namreč list poroča:

»Na predlog (pravilno bi bilo: na zahtevo) organizacij HSS, HRS in Gospodarske sloge je tudi tukaj pri vseh kolporterjih ustavljena prodaja tiskarstva »Danica«. Ta bojkot je odrejen zato, ker je list v zadnjem času krenil proti hrvatskemu narodnemu pokretu.«

Zanimiva polemika

Sarajevski nadškof je velik oboževalec dr. Mačka in njegove politike. Tem bolj zanimiva je zato polemika, ki se je razvila med glasilom dr. Mačka »Hrvatskim dnevnikom« in glasilom nadškofa dr. Šarića »Katoličkim tednikom«. Sporek sta se zaradi celibata učitelje. »Katolički tednik« je namreč prinesel v zadnji številki uvodnik, v katerem se zavzema ne le za celibat učitelje, marveč tudi za celibat drugih javnih nameščen. Svoje stališče utemeljuje s sodbom, da omožena ženska ne more biti istočasno dobra mati in dobra uradnica, zlasti ne učiteljica.

»Hrvatski dnevnik« sarkastično zavrača stališče in zahteve sarajevskega lista. Med drugim pravi, da bi se po logiki »Katoličkega tednika« niti učitelji in drugi nameščenici ne smeli ženiti, ker se morajo tudi oni posvećati rodbini in otrokom. »Hrvatski dnevnik« zaključuje: »Zato smo mnenja, da je stališče sarajevskega lista nepravilno in da ima učiteljski stan prav, če se bori za ravnopravnost učiteljev in učiteljic.«

Pomen beograjskega velesajma

Bunjevsko glasilo JRZ, subotički »Nevica«, priobčuje pred otvoritvijo prvega velesajma v Beogradu članek z naslovom »Beograd postaja tudi gospodarski center Jugoslavije«. V članku pravi, da je bil Beograd do sedaj samo politični center Jugoslavije, dočim so za gospodarski center smatrali Zagreb. Vendar pravega gospodarskega centra do sedaj ni bilo, ker so gospodarske sile razdeljene med Beograd,

Zverinski roparski napad na Dravskem polju

Zakrinkan razbojnik je streljal na Sakelškovo družino

Ptuj, 30. avgusta. Prebivalstvo Zgornjega Dravskega polja je v pretekli noči doživelo strašen dogodek. Neznane, ki si je obraz zakril s krinko, je udril v malo kmečko hišo v Apačah ter streljal na dninarja Franca Sakelška, na njegovo ženo in njunega otroka. 30-letni Sakelšek in njegova 26-letna žena sta bila nevarno ranjena. Neznane je po streljih zbežal. O dogodku smo izvedeli naslednje podrobnosti:

V Apačah pri Sv. Lovrencu sta do prejšnjega tedna stanovala neki Vincenc Beranič in njegova sestra Marija. Znano je bilo, da sta bila premožna, saj sta si pred mesecem v Apačah kupila neko večje posestvo in sta se zadnje dni tja tudi preselila. Hiša v Apačah pa ni ostala dolgo prazna. V pričetku preteklega tedna sta se vanjo vselila dninar Franca Sakelšek in njegova žena Marijeta z dvema otrokoma. Dotlej sta živela pri ženinih starših v Stanosinih pri Podlesniku v Halozah, kjer sta tudi pustila svojega tretjega otroka. V nedeljo zvečer se je družina kmalu podala k počitku. Hiša ostaja precej na samem.

Okrog 24. se je Marijeta nenadoma zbudila, ker je bil edem izmed otrok nemiren. Vstala je in hitela v vežo po vodo. Ko je odprla vrata v vežo, je prestrašena vzklila in ostala kakor pribita ob vratih. Pred njo se je pojavil neki mož s krinko na obrazu, ki je molal proti njej baterijsko svetilko. Naglo je stopil proti njej in iz revolverja je odjeknil strel, ki je ženo zadel v zatilnik in ji ranil tudi pljuča. Njen mož se je tedaj zbudil, a že je neznane streljal tudi nanj. Dva strela sta ga zadel v nogi. Žena je še poskusila pohiteti možu na pomoč, v tem pa jo je zadel drugi strel mimo leve noge v trebuh. Zgrudila se je nezavestna na tla. Kljub poskusom se je mož spazil iz postelje proti omari, da bi zgrabil sekirko, ki je slonela ob njej, in bi se z njo morda še kako ubranil napadalca. Neznane pa je oddal proti njemu še dva strela, ga zadel v roko, da se ni več mogel braniti. Petletni sinček Stanko se je tedaj pojavil pri sobnih vratih in je krčevito jokal. Neznane pa je brez oklevanja streljal tudi nanj. K sreči ga oba strela nista zadela. Tudi drugi, dveletni stari otrok, ki je ležal pri materi, je ostal brez poškodb. Končno je napadalec izginil v noč.

Sakelšek se je z veliko težavo spazil k sosednji hiši, ki je oddaljena kakoršnih 20 korakov. Sosea pa iz hiše ni mogel priključiti, ker ga je zadrževala žena. Sakelšek se

je tedaj obrnil dalje in se po vseh strahih priplazil 100 m daleč k drugemu sosedu, ki je nemudoma alarmiral več vaštanov. Oboroženi s sekirami in raznim drugim orodjem so se odpravili proti Sakelškovega domu. Zločinca pa niso nikjer več našli. V sobi je bilo vse krvavo. Hitro so pripravili voz in se ponoči oba ranjena odpeljala v ptujsko bolnišnico. Marijeta Sakelškova je bila tam takoj operirana. Njene poškodbe so smrtno nevarne. Zdravniki pa vendar še upajo, da ji bodo rešili življenje. Tudi moževe poškodbe so hude. Vendar bo živel, če ne bodo nastopile komplikacije.

Pri zaslišanju je izjavil, da je padlo okrog 10 strelcev. Orožniki, ki so bili že ponoči obveščeni o zverinskem napadu, so se odpravili za neznancem. Dognali so, da se je spazil na streho, odkril opeko z nje in takoj vdril na podstrešje, kjer je s silo odprl podstrešna vrata in takoj našel pot po stopnicah v pritličje. Napad je bil, kakor vse kaže, namenjen Beraniču, ki pa se je pred dnevi izselil v vas. Sakelšek je neznanca opisal, kolikor si ga je pač mogel v temi ogledati. Bil je srednje postave, na sebi je imel nekake lovške hlače in dolge nogavice.

Vest o strašnem napadu se je že na vse zgodaj razširila po Ptuj in vsem Dravskem polju. Senzacija pa je postala še večja, ko se je izvedelo, da so na cesti pri Sv. Lovrencu našli mrtvega nekega moža. Tam, kjer teče cesta vstric z železniškim tirom mimo gozda pri Hajdini, je v cestnem jarku ležal neznane, ki se je sam ustrelil. V njegovi repertirki ni bilo nobenega naboja več. Ljudje so na lepm sprevili ta samokres v zvezo s ponočnim napadom v Apačah. Vsi so mnenja, da je samomorilec oni neznane, ki je napad izvršil. Na njegovi obleki in čevljih je bilo mnogo blata in opazilo se je, da je prehodil ves travniški svet od Apač do tja. Vendar za enkrat še ni mogoče trditi, da je dejansko kakšna zveza med obema dogodkoma.

Tja na cesto proti Hajdini se je danes popoldne odpravila sodna komisija pod vodstvom sodnika dr. Doklerja in zdravnika dr. Vrečka. Danes popoldne je bil tudi sodni ogled na Sakelškovega domu. Proti večeru so truplo samomorilca obducirali in ga nato odpeljali v mrtvašnico pri Sv. Lovrencu. Pri mrtvici so našli vložno knjižico z vlogo 3.000 din. Za enkrat se ni bilo mogoče dognati, kdo je njen lastnik. Poizvedbe so v polnem teku in bomo o strahotnem napadu in samomoru še poročali.

Mlado življenje žrtev Prisanka

Ubil se je 17 letni dijak Anton Švajger

Kranjska gora, 30. avgusta. Kronika naših planinskih nesreč se je spet pomnožila z novo žrtvijo. Komaj je legel v prerani grob ponesrečen brivski pomočnik Kafka iz Zagreba; že se je na strmih stenih Prisanka smrtno ponesrečil 17-letni dijak tehnične srednje šole Anton Švajger, stanujoči Suvoberca ulica 15.

Anton, ljubezniv in bister fant, je med počitnicami delal pri gradnji nove ceste na Vršič in je bil zaposlen pri nekem stavbenem podjetju v Kranjski gori. Zelo je ljubil planine in tudi v nedeljo je napravil izlet na Prisank. Bil je popolnoma sam, druga neprevidnost je bila pa v tem, da je bil nezadostno opremljen, brez gozdarice in pravega dresa. Vrh Prisanka, kamor je prišel okrog 11. ure, se je sestel z delavcem Alojzjem Bratinom iz Kranjske gore in skupaj sta se vracala po isti poti. Bratina je šel na prejšnji, Švajger pa njim. Nekoliko pod znamenitim Oknom, niže od drugega snežišča, je Bratina opazil, da je njegovega spremljevalca zmanjkalo. Začel je klicati, a ni dobil odgovora. Šel je po strmini nazaj in kmalu ugledal Švajgerja, ki je ves potolčen visel čez skalo.

Bratina je pohitel po pomoč in je v koči na Gozdu naletel na šolskega upravitelja g. Pečarja. Ta se je povzpela na kraj nesreče, videl pa je, da ni več mogoče pomagati, kajti nesrečni Švajger je bil že mrtel. Iz Kranjske gore sta se v nedeljo popoldne krenila na Prisank dva člana reševalne ekspedicije, ki sta pa je med potjo zvedela, da je Švajger mrtel in sta se vrnila. V ponedeljek ob 5. jutraj je krenila iz Kranjske gore

petčlanska odprava, ki je mrtveca po precejšnjih naporih prenesla v kočjo na Gozdu in od tod v Kranjsko goro.

Pokojni Anton Švajger je mnogo obetal. Njegova smrt je seveda hudo pretresla starše. V Kranjsko goro se je odpeljal oče ponesrečenega fanta, sluga banske uprave g. Anton Švajger. Za pokojnim žalujejo še mati, brat in sestra. Vrlenu planincu časten spomin, bridko prizadeti rodbini naše iskreno sožalje!

Vojvoda Kentski

v Boki Kotorski

Hercegnovi, 30. avgusta. p. V Boko Kotorsko je davi priplula jahta »Tihar«, s katero potuje vojvoda in vojvodinja Kentska vzdolž vzhodne jadranske obale.

Tri smrtne žrtve železniške nesreče

Velika Plana, 30. avgusta. p. Na železniški progi Beograd-Nis se je blizu Velike Plane pripetila danes huda nesreča. Beograjski brzi vlak je povzročil uglednega kmeta Aleksandra Barjaktarovića iz Velike Plane, njegovo ženo in sina. Barjaktarovića družina se je z vozom peljala v Veliko Orašje na sejem, blizu železniške postaje v Veliki Plani pa je na prelazu brzi vlak iz Beograda pograbil voz in ga vleklo še kakšnih 200 m s seboj. Barjaktarovića družina je vrgla z voza, da je obležal poleg proge, voz sam s Barjaktarovičem in njegovo ženo pa je stroj odrinil s proge 200 m daleč v stran. Posestnik in njegova žena sta se ubila, sina pa so našli še živega, a je poškodbam podlegel, še preden so ga prepeljali v bolnišnico.

Smrt slovenske učiteljice v Koprivnici

Zagreb, 30. avgusta. o. V Koprivnici je davi preminula 33-letna Dragica Roškarjeva, učiteljica telovadbe iz Maribora. Še smoti je bila v družbi svojih prijateljev v svojem stanovanju in nihče ni slutil katastrofe. Zdravniška komisija je odredila obdukcijo njenega trupla. Roškarjeva je živela v Koprivnici od preteklega šolskega leta dalje. Truplo pokojnice bo prepeljano v Maribor.

Obisk evangelskega cerkvenega zbora iz Berlina

Vršac, 30. avgusta. p. Sredi septembra pride v Vršac cerkveni pevski zbor berlinske glasbene akademije pod vodstvom prof. Kurta Tomasa, ki bo priredil večji cerkveni koncert. Zbor šteje 20 ženskih in 18 moških glasov. Obiskati namerava vsa evangelske cerkvene občine v državi.

Vremenska napoved

Zemunska vremenska poročila: Nad Italijo in Jadranom je nastal zračni pritisk, ki ustvarja oblačnost in deževno vreme v Italiji in zahodni polovici Jugoslavije ter v Alpah. Na Jungfrau v Švici sneži. Drugod v Evropi vlada dokaj izenačen zračni pritisk z jasnim vremenom. V Jugoslaviji je oblačni strop pokril zahodno polovico, kjer od časa do časa dežuje. V vzhodni polovici prevladuje jasno vreme. Temperatura brez posebne spremembe. Najnižja Plevlje 10, najvišja Mostar 34 C.

Zemunska vremenska napoved: Oblačni strop z Jadrana se bo razširil nad vso Jugoslavijo. Tu pa tam bo deževalo, možno so nevihte, utegne pa se tudi zjasniti v severozahodnih predelih.

Zagrebska: Delno oblačno vreme. **Dunajska:** Pretežno oblačno, na jugu ponekod deževno.

S kongresa tiskovnih agencij

Kotor, 30. avgusta. AA. Udeleženci kongresa tiskovnih agencij so včeraj napravili iz Kotora v 13 avtomobilih izlet na Cetinje, odkoder so se odpeljali v Budvo. Noč so gosti prebili v luki Gruž, davi pa je »Dubrovnik« odplul proti Splitu, kamor je prispel okoli poldneva.

Glavni ravnatelj Reuterja g. Meray je za jugoslovensko javnost podal naslednjo izjavo:

Na povabilo jugoslovenske vlade se je s posredovanjem agencije Avale osmo plenarno zborovanje zveze tiskovnih agencij moglo izvršiti v Jugoslaviji v najugodnejših okoliščinah. Zastopniki 26 držav bodo odnesli s seboj nepozabne spomine. V Angliji dobro poznajo izredne vrline Jugoslovenov, ki jih vidi vsak tujec, ki obišče to čudovito deželo, ljubeznost, gostoljubnost ter neposredno reakcijo na vsako prijateljsko gesto na njihov naslov. Naravne lepote in mikavosti vaše tako lepe dežele, nad katere usodo bdi Nj. Vis. knez namestnik Pavle, ki ga v Angliji zelo spoštujemo, vabi leto za leto čim dalje več naših ljudi, posebno pa po obisku vojvode Windsorskega. Pričakovati je, da njihovo število nikakor ne bo padlo, temveč da bo čim dalje več Angležev prihajalo semkaj obdivovat, ker je nis vse navdalo s navdušenjem.

Predsednik in glavni ravnatelj DNB iz

Berlina ter podpredsednik zveze novinarskih agencij Otto Meyer je izjavil:

Dasi v Nemčiji mnogo bero o lepotah te dežele, presega vse, kar smo videli, daleč kar smo pričakovali. Silno lepota jadranske obale in vtis črnogorskih gora ne more nič na svetu prekositi, toda v spominu nam ne bo ostalo samo to. Ne morem se otresti globekega vtisa napredka, ki ga je država dosegla v vseh pogledih. Uprava, promet na morju in na suhem, vojska in mornarica, trgovina in obrt — povsod lahko potnik ugotovi, da živi v močni državi in med narodom, ki se te moči zaveda.

Plenum zveze agencij je imel dopoldne na parniku »Dubrovnik« sklepno sejo, na kateri so sprejeli resolucije, ki naj se izvedejo prihodnji dve leti. Predsednik Maynot je ob sklepu posebno poudaril, da tvori zveza agencij, obsegajoča 27 evropskih držav, veliko enoto. Poudaril je željo, da bi se tudi prihodnji sestanek vršil v takem soglasju, kakor sedanjí na Jadranu, nato pa se je vsem zahvalil za dobro voljo, ki so jo pokazali.

Nato so sporočili ravnatelje agencij, da se drevi ob 22. odpeljejo s posebnim vlakom v Beograd, odkoder pojdejo 2. septembra na Oplenac, da se poklonijo na grobu pokojnega viteškega kralja Aleksandra I. Uedinitelja, in na Avalo, kjer se bodo poklonili grobu Neznane junaka.

Zanimiva pravda v Zagrebu

Zagreb, 30. avg. o. Danes je bila pred sodnikom posameznikom okrožnega sodišča pravda o tožbi novinarja Joe Matošića proti dr. Vladku Mačku, zagrebskemu poslanicu dr. Reberskemu in upokojenemu polkovniku Milku Begiću. Matošić toži dr. Mačka, Reberskega in Begića za plačilo 83.335 Din za 7.981 izvodov ljudske izjave knjige »Vodja govori«, ki je lani izšla, a je bila zaplenjena. Za to knjigo je Matošić prejel že 35.000 Din ter trdi v tožbi, da so toženci dolžni še 83.335 Din. Knjiga je bila namreč tiskana v Matošićevi tiskarni.

K razpravi je prišel izmed oboževencev osebo samo dr. Reberski, dočim je dr. Mačka in Begića zastopal dr. Horvat. Tudi Matošić ni prišel sam k razpravi, temveč ga je kot odvetnik zastopal bivši predsednik kazenskega sodišča dr. Čimčić. Toženci oporekajo, da bi naročili omenjeno knjigo ter trdijo, da je obstojal sporazum samo v tem, da bodo izplačali Matošiću toliko denarja, kolikor bo do knjig prodal. Zaradi zaplenbe knjige je bil samo del naklade prodan.

Kot prča je bil zaslišan advokat dr. Ruven, ki je izpovedal, da je poslal dr.

Reberskemu pismo o omenjeni terjatvi, nakar ga je Reberski pozval telefonsko in mu izjavil: »Knjige bomo mi vse plačali.« Na vprašanje, kdo je to »mi«, je Reberski odgovoril: »To je naša skrb, mi bomo plačali.« Matošiću ni to zadostovalo, temveč je pisal se dr. Mačku. Nato je dr. Reberski zopet poklical telefonično dr. Ruvena in mu jasno ponovil: »Mi bomo plačali!«

Priča Angela Mandić, nameščenka pri dr. Ruvenu je izpovedala, enako kakor dr. Ruven. Nadaljnja priča, zasebni uradnik Djuro Muršić je izjavil, da je prevzel od Begića 855 knjig »Vodja govori«. Nihče mu ni povedal, kako naj se razpolaga z denarjem, ki se je zbral za knjigo.

Dne 1. decembra je Matošić vzel 100 knjig nazaj. Njegov zastopnik je predlagal, naj se predloži potrdilo za prevzem teh knjig kot dokaz, da so bile knjige prevzete na račun plačila dolga za tiskanje. Dalje je predlagal, naj se pozovejo še nekatere priče, ki bodo povedale, da je bilo kljub zabrani prodanih 5.500 knjig po 30 Din, tako da bi se z lahkoto lahko poravnal dolg pri tiskarni. Sodišče je te predloge sprejelo ter razpravo odgodilo.

Izgrebi v Valjevu

Beograd, 30. avgusta. AA. Dne 28. t. m. okrog 20.30 je sreski odbor JRZ v Valjevu sklical v kavarni »Zlatibor« sestanek, ki ga je uradno prijavil in dobil dovoljenje zanj. Prav takrat so pa nasprotniki režima skrivaj zbrali svoje prijatelje z namenom, da napadejo lokal Zlatibora in da onemogočijo sestanek. Pred začetkom sestanka so pristali opozicije z večino komunistov in drugih levicarijev, ki so bili dotlej skriti po okoliških in drugih bližnjih lokalih in pomani med nepripradetim obstojem, se dečim pred kavarnami in sprehajajočim se po ulicah, poskušali demonstrirati in napasti s kamenjem kavarno Zlatibor in pristase JRZ, ki so stali zunaj, ker v kavarni ni bilo več prostora. Orožniki organi in občinska straža, ki so vzdrževali red, so razgnali demonstrante in napadalce in jih potisnili v stranske ulice. Skupna demonstrantov je izrabila slabo razsvetljavo in je izza vogalov napadla s kamenjem varnostne organe. De-

monstranti in napadalci so tudi nekajkrat ustrelili iz revolverjev, vmes so se pa slišali vzkliki »Živela Sovjetska Rusija!« Več varnostnih organov je bilo ranjenih od kamene, dva med njimi nevarno. Ranjen je tudi oficir. Varnostni organi so pozvali demonstrante in napadalce v imenu zakona, da prenehajo napadati in da se v miru razidejo. Ker pa jih niso poslušali, temveč so jih še nadalje napadali, so orožniki po dolžili svoje službe v silobranu rabili strelno orožje in lažje ranili tri osebe. Nato so se demonstranti razpteli in je spet zavladal red in mir. Konferenci JRZ v kavarni Zlatibor niso prekinili in se je končala v popolnem redu in miru. Preiskava je izsledila kolovodje napada in so jih aretirali, razen glavnega organizatorja Radomirja Stefanovića, zdravnika iz Valjeva, ki je pobežnil.

Pol stoletja že deluje CMD, darujmo še za pol stoletja!

Orkan je besnel po Pohorju

Silno neurje je v nedeljo prizadelo nekatere podpohorske vasi in povzročilo milijonsko škodo

Maribor, 30. avgusta.

V nedeljo okrog 18.30 se je nad Mariborom in okolico zila huda ploha, ki je poplavlila ceste in povzročila precejšnjo škodo, zlasti pa v podpohorskih naseljih. V Radvanju in Razvanju se je voda razlila iz naraslega potoka in besnečih hudournikov na nižje ležeče travnike in njive preko ceste in nanesla povsod mnogo peska in kamenja. K sreči se je kmalu odtekla, vendar je pa škoda nedogledna.

Mnogo huje posledice smotnega naliva pa so čutili kraji na črti Hoče-Reka-Slivnica in Poljskava. Škoda je zelo velika in se ne da preceniti. Stari ljudje ne pomnijo takih nalirov in poplavl kakor so se pripetile v nedeljo ob 19. Ko smo se približali Bohovi, vidimo na desni in levi ob glavni cesti njive in travnike pod vodo. Prav tako so poplavljeni travniki in njive med Hočami in Bohovo, Reko in Spodnjimi Hočami. Reka in Spodnje Hoče so prežvele večerj neurje, kakor ga že dolgo ne pomnijo. Rački in Hočki potok sta se spremenila v hudournike, utirajoč si pot in odnašajoč vse, kar jima je bilo napoti. Preko državne ceste se je valilo nad pol metra vode pri Hočah. Tudi Slivnica se je spremenila v hudournik in se razlila po njivah in travnikih, odnašajoč ubogim kmetom otavo in drugo. V nekatere nižje stoječe hiše je vdrila voda.

V Morju niso naliivi napravili posebne škode, bolj sta le prizadeta posestnika

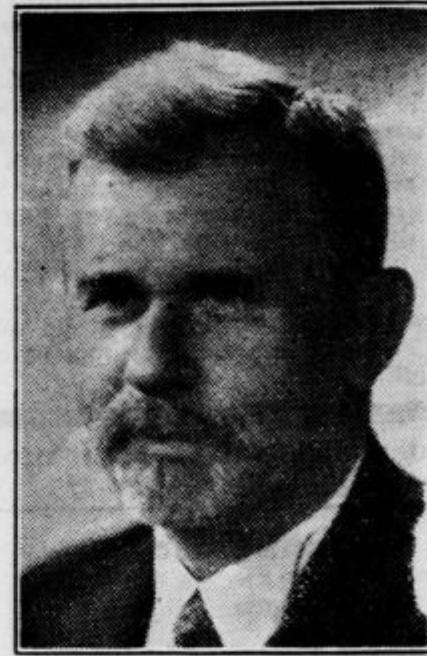
Finžgar in Koren, ki imata svoji hiši in posestva ob državni cesti. Tudi na državni cesti nižje Frama pa do Poljskave je silno občutna škoda, ker je cesta na nekatere kraje zelo razrita, iz nje štrli golo kamenje; nasuti pesek in gramoz je pa voda odnesla. Največjo škodo in strah pa so prežvele prebivalci vasi Oglenšak, Gabernik, Bukovca, Zgornja in Spodnja Poljskava. Ljudje pripovedujejo, da je začelo točno ob 17.30 deževati, okrog 19. pa je nastala nevihta, da je lilo kakor iz škafa. Potok, ki teče skozi Oglenšak, Zgornjo in Spodnjo Poljskavo, je tako hitro narasel, da je hipoma zalil vse tri kraje in je stala voda ponekod pol metra, mestoma celo višje po cestah, travnikih in njivah. Najbolj so bila prizadeta naselja Oglenšak, Gabernik, Bukovca in Zgornja Poljskava, od koder je deroča voda odnesla občinske mostove, popolnoma razdejala občinske ceste, ki so danes v razslu in je na njih ves promet ustavljen. Tudi državna cesta je hudo prizadeta. Avtomobilisti, ki so prihajali iz Maribor iz smeri Ljubljane, so se s težko muko prebijali do gostilne Cizelj v Gornji Poljskavi, kjer so obstali, ker vožnje zaradi poplavljenih cest in deročih vod niso mogli nadaljevati. Prebivalstvo v prizadetih krajih je preplašeno klicalo na pomoč, kar ni čuda, saj je narasla Poljskava odnašala cele plazove s hribov in podirala vse, kar ji je bilo napoti. Županu Karlu Pohorcu iz Bukovce je bil v vinograde odneslo kolo. Prebivalci iz Zgornje Poljskave so

morali poklicati gasilce na pomoč, ker je voda vdrla v stanovanjske hiše, gospodarska poslopja in hleve, da je živina stala do trebuha v vodi. Voda je odnesla tudi mnogo kokoši, nekatere s kurniki vred.

Škoda je res ogromna, zlasti pa na poljih in travnikih, kjer sta popolnoma pomandrana koruza in fižol, ponekod je tudi izruvalo ves krompir. Zaradi silne močrote bo tudi večina pridelkov segnila. Otava je izgubljena. Travniki, ki še leže pod vodo so uničeni, košnja bo pa tudi nemogoča zaradi tega, ker so večinoma posuti z zemljo in gramozom. Škoda, ki jo trpijo prebivalci Oglenšaka, Bukovca, Gabernika, Zgornje in Spodnje Poljskave, ter drugih prizadetih krajev je ogromna in gre v milijone. Prebivalstvo je nujno potrebno podpore, zlasti ker je bilo že 26. junija silno prizadeto po toči. — Voda se je preko noči s cest in potov odtekla, še vedno pa so poplavljeni travniki in njive.

Strelna v Hočah

V Hočah 126 je med nevihto strelna udarila v gospodarsko poslopje posestnika Alojzija Novaka in povzročila požar. Zgorelo je seno, orodje in gospodarsko poslopje. Na kraj požara so pohiteli mariborski gasilci in pa tudi nekatere okoliška društva. Združenim naporom gasilcev se je posrečilo ogenj pogasiti. Škoda znaša okrog 80.000 din.

Direktor CIWF (visoke šole za telesno vzgojo) v Varšavi POLKOVNIK DR. MED. SIGMOND GILEWICZ. Sedaj odhaja v pokoj in ga bo nasledil polkovnik dr. N. Dolaski, ki je bil tudi med udeleženci potovanja CIWFa po naši državi in na obisku v Ljubljani

medicinske telovadbe izvajajo, le Školci, športne organizacije pa zopet le svoje panoge. So pa mnenja, da bi bilo uravnoteženje le v korist oboji. Pri njih je v najnovejšem času telesna vzgoja bila postavljena na izboljšane osnove in stopi že v letošnjem šolskem letu v veljavno novo reformirano šolstvo, ki določa šest razredov osnovne šole. Gimnazije bodo imele štiri razrede, ki jim sledita dva letnika tako imenovanega liceja. V gimnaziji bodo vsak teden po dve uri telovadbe in dve uri iger, v zadnjem letu pa se bo štela del telovadbe in del iger porabila za vojaško predizobrazbo. V liceju se bo tej vojaški predizobrazbi posvečala še večja pažnja. Vse skupaj imenujejo nekatere predizobrazbo za sport, ki se je bodo morali udeleževati razen zdravstveno slabotnih vsi učenci, a bolehnější le iger. Kjer koli je na razpolago primerna voda, bodisi potok, reka, jezero ali celo kopališče, bodo po novem zakonu učitelji obvezani poučevati v plavalnih tečajih in bodo zato posebej plačani. V prvih dveh razredih gimnazije se bodo v bodoče morali učenci naučiti plavanja, vsaj prisnaga, v tretjem se bo štela začela specializacija in crawl, v zadnjem razredu pa že različne druge vrste plavanja in ostalih sportov. Pozimi bo imela vsaka šola namesto iger in telovadbe obvezne štiri ure na teden smučarske tečaje, za kar bodo učitelji spet posebej plačani.

O našem sokolskem vzgojnem sistemu so se večinoma zelo pohvalno, enako tudi o višini jugoslovanskega sporta. So se pa čudili, kako to, da pri nas še nimamo lastne visoke šole in bolj sistematične šolske telesne vzgoje za vsa naroda. Soglasno je bilo njihovim mnenjem, da bi prvo našo visoko šolo za telesno vzgojo zaslužila Ljubljana, ker so bili doslej vselej Slovenci glede telesne vzgoje med najboljšimi predstavniki pred tujim svetom in so tudi dosegli največje uspehe. Poleg tega je pa pri nas zastopanih tudi največ vrst sporta in je to del telesa zibelka Sokolstva.

Zaključek kongresa mladinoslovcev

Slovanski gostje na Gorenjskem — Univ. prof. dr. Ozvald o uspehu kongresovega dela

Ljubljana, 30. avgusta.

Po končanem strokovnem in organizacijskem delu so se udeleženci II. vseslovenskega pedološkega kongresa kot gostje kongresnega odbora odpeljali včeraj zjutraj na kratke izlete po Gorenjskem. Pod vodstvom predsednika univ. prof. dr. Ozvalda in tajnika Draga Supančiča so obiskali Bohinj, Bled in Prešernov rojstni dom na Vrbi.

Pri Savici, simboličnem vrtu naše duhovne samoniklosti in naše poezije, so jim dame slovenskih pedagogov postregle z izdatno malico. Na povratku so se izletniki pomudili najprej pri Sv. Janezu ob Bohinjskem jezeru, na Bledu pa jih je pričakoval okusno pripravljen obed. Vreme, ki je večer sicer zadrževalo nebeske zapornice, je bilo vendarle premalo prijazno, da bi se mogli okopati v jezeru, pač pa so skoraj vsi domači in vnanji udeleženci izleta poromali na otok, da pri Mariji s tiho željo pogotegnejo za zvonček. Z Bleda sta avtobusa odbrzela na Vrbo, kjer so se gostje pod streho skromnega kmečkega doma poklonili spominu največjega slovenskega pesnika in hkratu enega največjih slovenskih duhovnih tvorcev. Večerjo so si dali pripraviti na prijaznem vrtu gostoljubne Ozvaldove gostilne v Žirovnici in pri tej priliki je bilo izrečenih nekaj priscrčnih čestitk in želja. Novi predsednik vseslovenskega pedološkega kongresa univ. prof. dr. Stevanović iz Beograda se je zahvalil vsem sodelujočim, posebej se gostom od onstran meje, predsednik pripravljalnega odbora univ. prof. dr. Ozvald prav tako svojim sodelavcem. Za gostoljubje slovenskih kolegov so se v imenu gostov zahvalili inspektor G. D. Pirjev iz Sofije, univ. prof. dr. Jaxa-Bykowski iz Poznania in upravnik pedološkega muzeja Komarek iz Brna. Z najlepšimi vtisi so se zvečer vrnili v Ljubljano. Deloma so se gostje že včeraj in danes odpeljali proti domu, nekateri izmed njih pa so šli na kratke obiske še na naše morje.

Ob zaključku kongresa smo naprosili predsednika pripravljalnega odbora univ. prof. dr. Ozvalda za kratko izjavo o uspehu kongresnega dela, pa nam je pripovedoval:

Kaj da sodim o pedološkem kongresu, ki se je včeraj končal z izletom sodelujočih na Bled, v Bohinj in na Prešernov dom? No, povedati moram najprej, da povsem menda sem nikdar nisem bil zadovoljen, kadarkoli sem kaj vzel v roke — najbrž bo to pač zakoreninjeno v strukturi moje duše. In tako rečem, da tudi ljubljanski pedološki kongres ni dosegel v mojih očeh tiste stopcentne dodelanosti, ki je nekoč Grkom kot »aretet« bil merilo vsega lepega, dovršnega, pravilnega.

Ta kongres je v zlatem jedru največ bil

preizkušnja, in to stroga preizkušnja naših doslej na pedološkem mejnaru še malo izkušanih sil. A dejal bi, da smo ta examen rigorosum dobro, udeleženci trdijo, da kar odlično prestali. Po svoji zamisli so vseslovenski pedološki kongres velik in zelo kompliciran organizem, ki zahteva ogromno mero preudarnosti, volje in dela, pa tudi denarnih sredstev. In samo tedaj funkcionira, kakor je prav, ako vse dele, iz katerih sestoji, trdno v eno veže ideja, kateri bi ta organizem naj služil: zanesljivo proučevanje mladega rodu z vseh strani, to je po telesu, duši, značaju.

Zlasti pa se je te dni izkazalo, da slovenska vzajemnost kljub mnogemu podmehovanju, ki ga je že doživela, vendarle ni zgolj prazna beseda, ampak lahko postane prav plazna regulativna ideja v kulturnem bitju in žitju slovenskih narodov, ako ima solidno to je realno vkopane temelje. In kaj neki je realnejšega, nego če Poljaki, Čehi, Bolgari čim točneje poznajo svojega otroka in mladostnika ter ga na tej podlagi pripravljajo za njegov bodoči vsak dan. In tedaj namreč ne bomo lahkoverni fantasti, če bomo v duhu pametne avtarike najprej verovali vase, reči hočem v domačega Slovence pa v moč domače zemlje, si odtod snovali svoje ideale, nato pa se pred vsem drugim razgledovali še po ostalem slovenskem svetu.

Plodovitost celote pa se je očito pokazal tudi v tem, da glavni faktorji, na katerih je stonel ves kongres (glavno vodstvo, pripravljalni odbor, se posebej tajništvo, predavatelji, občinstvo, novinarji, rediteljski skavti in planinci) niso bili morda izolirani okoli brez medsebojnih zvez, ampak so se v glavnem udeleževali eden z drugim, to je eden z ozirom na drugega. Še vreme je bilo ves čas kongresu na uslugo.

Skratka: II. vseslovenski pedološki kongres, ki je od 26. do 28. avgusta zboroval v Ljubljani in se je, kakor sem že omenil, simbolično končal s priscrčno toplim izletom zlasti slovenskih gostov v tisti del slovenske zemlje, ki ga je pesnik krstil za »podojbo rajca«, je bil šola, in sicer dobra šola. Marsikaj bo treba na bodočih pedoloških kongresih drugače urediti: predavanja in referate, potrebne lokale, medsebojni kontakti različnih govorečih Slovanov, priredbo razstav pa še to in ono. Toda, in to nam za velik pozitivum, led je prebit in z mirno dušo, mislim, se lahko sedaj lotimo dela za prihodnji kongres, ki se naj na temelju v teh dneh dobljenih izkušenj čim višje dvigne in svoji dodelanosti.

Postani in ostani član Vodnikove družbe!

ugotovil kar dva učenca, ki sta bila obdarjena s tako zvanim krompirjevcem (>Kartoffelbauch<).

FILOZOFIJA GRE SKOZI ZELODEC

Kako tesna je zveza med prehrano in otrokovo duševnostjo, nazorno kaže nekaj primerov.

Malo bebasti elementarec vso zimo do pušta ni v razredu spregovoril besede. Ko je na pustni torek prišel popoldne v razred, pa je stopil k učitelju, ga pocukal za rokav in veselo dejal:

— Ti, jaz sem pa danes meso jedel.

Neki njegov tovariš, pri katerem je zdravnik ugotovil krompirjevec, je ogledoval sliko zadnje večerje in vzkliznil:

— To so pa mlati! Zmlatili so in jedo, meso imajo pa kruh, potico in sadje! —

Vaški otrok se naje mesa pač samo ob mlačvi, ker mora kmet mlatičem dobro postreči, da za drugo leto ne odreko.

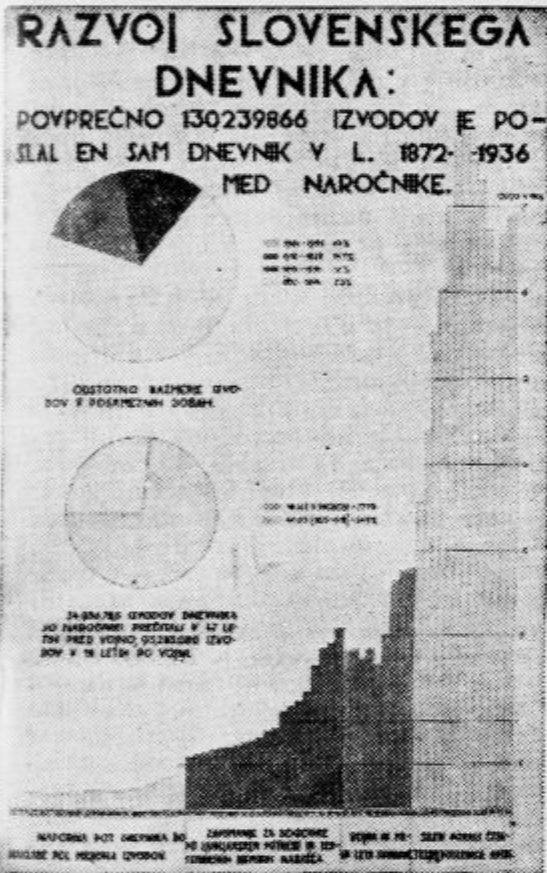
Zanimivo je, da kljub strahu pri vaški siročini ni najti izrazitih primerov požrečnosti. Značilen je za primer elementarke, ki je po krajevni pojmi hčerka bogatega kmeta. Nekega dne so se v šoli razgovarjali o direndaju, ki je bil prejšnji večer pri njih doma. Deklece je pripovedovalo, da je kotoli oče napil, da je mati jokala, da je kotoli padel in je hotel umreti. Na vprašanje, ali bi ji bilo kaj hudo, če bi mati umrla, je učenka odvrnila:

— Ne, potem bi bilo lušno pri nas. Ves zelen bi pojedli, vse bi lahko pojedli.

Predavatelj je podrobno prikazal še razne druge strani življenja na vasi in je na koncu na kratko obrazložil še načrte svoje »Sodobne šole in slovenske vasi«, ki v kratkem izide in bosta vsebovali vsa dognanja njegovih raziskav.

Zadnje priprave na velesejmu

Razstavljeno gradivo preseneča tudi dobre poznavalce novinarskega dela — Velesejem dobiva novo lice

Eden izmed številnih grafikonov

Ljubljana, 30. avgusta.

V soboto je bilo 70 parov pridnih in urnih rok na delu na velesejmu, kakor smo zapisali v nedeljskem »Jutru«. Zdaj jih je že daleč nad sto parov. Ves dan in pozno v noč. Vseposvdo živahno in razgibanu delo, čiščenje, pospravljanje, pleskanje, polnjenje vitrin in prostornih sten, preizkušanje aparatov, sestavljanje napisov.

Ce stopiš v glavno dvorano reprezentativnega paviljona J takoj na desni strani ob vhodu, ti že nekateri glavni razstavniki objekti z vso notranjo opremo vred ustvarjajo prepričevalen vtis, da bo razstava slovenskega novinarstva velik kulturni dogodek, estetsko lepa prireditve, ki bo poleg krasno pripravljene gradiva nudila neznansko množino vsakomur potrebnega pouka. Dve veliki Stenonovi sliki s prizoroma iz početkov slovenskega tiskarstva krasita prvo dvorano. V zelenih vitrinah vse naokrog so že razvrščeni dragoceni tiskani kulturni spomeniki. Ne mislite, da bo razstava starih tiskanih novic vse tam od Vodnikovih početkov dolgočasna, suhoparna reč še z mnogo večjo strastjo, kakor pograbite zjutraj dnevnik, ki se ves diši po tiskarskem črnilu, boste prebrali naslove in uvodne besede starih tiskanih novic, ki so nekoč skromne in ponižne, potem pa vedno bolj borbene in

pravico terjajoče zahajale pod streho naših dedov.

Velikostna je okrogla dvorana. Panteon naših pionirjev novinarstva. Nikolaj Pirnat je napravil šest odličnih portretov v mavcu, njih slike je pravkar objavila priloga ponedeljskega »Jutra« (revija »Življenje in svete«). Sredino dvorane pa krasijo trije močni kipi — Trubar, Valvasor, Ungnad — napravil jih je Tone Kralj. V polkrogu so zadržani na steni razobešene slike samih uglednih naših pokojnih in živih časnikaarjev s tremi častnimi predsedniki razstave v sredini (dr. Korošec, dr. Kramer, dr. Kulovec).

Sosednji prostori oddelke agencije Avale je okrašen s Šubičevim pasom zgodovine novinarstva, po stenah so številni grafiki, na odrih po sredi pa ležeči zemljevidi in čudovite aparature. Paviljoni posameznih tiskarn in založništva se dovršujejo vsak v posebnem slogu in opremi, da bo gledalec res imel izčrpen pregled sodobnega sloven-

Telesna vzgoja naroda pri Poljaki in pri nas

Zahvala direktorja CIWF dr. Gilewicza za nepozabne vtiske in gostoljubnost ob bivanju med nami

Ljubljana, 30. avgusta.

V zadnjih dneh preteklega tedna je bila Ljubljana razgibanu. Vseslovenski kongres mladinoslovcev in obisk gojencev in gojek iz Poljske visoke šole za telesno vzgojo ji je dal svečano slovensko lice. Z gostoljubjem je sprejela goste iz vseh slovenskih držav, posebej one, ki so imeli prvič priliko priti med nas. Potovanje gojencev iz CIWFa skozi tri države se je zaključilo pri nas z dvodnevnim bivanjem in dvema telovadno-plesnimi prireditvama, kjer so gostje iz Poljske prikazali način poljske telesne vzgoje in kulture, zastopniki našega Sokolstva in sporta pa uspehe sokolske vzgojne metode in jugoslovanskega sporta.

CIWF ima namen poudariti stike med slovenskimi narodi. Njihov prvi obisk v Jugoslaviji je po zastrjevanju vodstva in udeležencev ob njihovem slovesu uspel nad pričakovano dobro in bo v propagandnem oziru prav gotovo koristil tudi nam. Ko so dragi gostje odhajali iz Ljubljane, je njihov direktor polkovnik dr. Gilewicz naprosil našega poročevalca, naj preko »Jutra« izrazi najtoplejšo zahvalo vsem, ki so se posebej v Ljubljani tako iskreno zaveli zanje in jim nudili priliko doživeti toliko lepih vtiskov, da stavljajo Ljubljano med vsami postajami svojega potovanja in prvo

mesto. Na pot so šli prvenstveno kot izletniki, zato niso izbrali za udeležence najboljše svoje vrhunske telovadce in sportnike in tudi niso imeli namena nastopati z vrhunskimi prireditvami. Njihovi gojenci, bodoči profesorji in profesorice telovadbe na gimnazijah in vodje telesno-vzgojnih tečajev širom države, se rekrutirajo iz vrst nadarjenih mladih moči, ki morajo ustreči mnogim pogojem za vstop in studij v šoli. CIWF je eden izmed največjih telesno-vzgojnih zavodov na Poljskem in dobi v kratkem značaj vseučilišča. Njegov vodja je od vsega početka dr. Gilewicz, prvi oče svojih študentov in eden izmed prvih pobornikov novih telesno-vzgojnih smeri v kratki poljski republiki, ki nima še tako izdelanega telesno-vzgojnega učnega sistema kakor mnoge druge države. Češkoslovaško in naše Sokolstvo imata v tem oziru širši program, ki ga bodo skušali polagoma uvesti tudi Poljaki. Za njih njihov obisk v naši državi je dal mnogo pobud za izpolnitev njihovih metod. Prinatati pa moramo, da je splošno telesna vzgoja pri njih mnogo važnejši in bolj upoštevan činitelj kakor pri nas in ji tudi v praksi posvečajo izredno pažnjo.

Iz razgovorov z udeleženci te turnee in absolutni šole smo mogli spoznati, kaj mislijo o stanju telesne vzgoje pri nas in glede njene bodočnosti v Jugoslaviji. Viso-

Otrok slovenske vasi

Med predavanji, ki smo jih čuli na II. vseslovenskem pedološkem kongresu te dni, so bila tudi za poslušalca iz nestranskega občinstva pač zanimivejša izvajanja Vinka Möderndorferja, ki je v sociološki sekciji govoril o sociološki in psihološki raziskavi šolskega novince v izrazito kmečki vasi St. Juriju pod Kumom. Pri delu mu je bila v obilo ugotovitev univ. prof. dr. Ozvalda, da iz otroka največkrat govori njegov dom in njegovi starši, pa je za učitelja največje važnosti, da pred raziskavo otroka samega ugotovi duševnost odraslega delovnega človeka na deželi. Möderndorferjev izsledki nam odpirajo čudovite razglede v duševno in materialno dejanje in nehanje naše vasi.

KULT MRTVIH

Naš podeželski človek živi še globoko v kultu umrlih ljudi. Pokojnim sorodnikom in znancem stavlja pred Vsemi svetimi jedila s priborom na mizo, ob sčminah in obmrtnicah uživajo sorodniki, pogrebi in berači živijo in pijačo za pokojnikov dušo. Za pot na oni svet dajejo mrliču v rakev tencičo, da onstran ne bo hodil nag okrog. Da se njegova duša ne bo vračala, postreže ostali, da pride duša s truplom vred v grob. V sobi umrlega povezuje vse stole in klopi, odprejo vsa okna in pometejo smeti preko praga, da bi spravili tudi dušo iz hiše, če se je morda skrila v kakšen kot. Umirajočemu prižgo svečo v roke, da bo ob svitu luči našla duša pot na oni svet, ki je ves v temi. Kadar umre gospodar, je treba še posebno skrbnih opravil. Takrat je treba celo žilo premešati, sicer bi njive ostale sedem let nerodovitne,

panje v čebelnjaku pa je treba potresti z besedami: »Čebelnice, vstanite, gospodar je umrl!«

Enake slovenske prausedline je ljudstvo ohranilo v kultu vetra, vod, dreve, v božičnih obredih, kresovanju, v veri v bolezenske duhove in običajih ob rojstvu in poroki. Otroci je živ prenašalac in obnovljalec domačega okolja in učitelj bi moral biti tudi v tej panogi domač, če hoče otroka dvigniti in razumeti.

OD CERKVE DO POLITIKE

Skrb za obstanek kmečkega doma in prikrita lastnosti staršev nam razodevajo otroci v šoli, če ga znamo prav poslušati. Tu je predavatelj navedel nekaj zanimivih primerov.

V prvem tednu pouka sedi novinec z učiteljem pod jablano pred šolo in mu potokuje: — O, kako polno sadje imate, vse je podprto, mi ga pa nimamo.

Vzdih: »mi ga pa nimamo« — je bil presunljivo globok. Šablonizer bi fanta brez oklevanja proglasil za izrazit gospodarski tip. V resnici pa je iz njega govorila samo otroško umiljiva bolečina, da ni sadja pri hiši.

Po Vseh svetih so se v prvem razredu razgovarjali o prazniku mrtvih. Sin bogatega posestnika, ki je kljub zgornjim letom že pomožni ministar, da vsakič tu pa tam za starijega brata, pripoveduje:

— Bil sem na pokopališču. Dva gospoda sta bila. Pa so sredi cerkve prineli trugo, pa križ so gori dejali in »svete« so gorele.

Pa nič ne vem, kdo je umrl. Gospod so pa okoli hodili in vpili: Liberalce, liberalce!

Njegov oče je bil tip politikujočega kranjskega kmeta iz predvojnne dobe, v njegovi hiši so pogostokrat padale tuje besede.

ZEMLJA IN LJUDJE

Zanimiv je pregled prebivalstva z ozirom na posostne razmere. Vsa občina je leta 1931. štela 1668 duš. Samo polovica njih se je mogla preživeti iz kmetije, 16% poljedelcev se je preživljalo še s stranskimi poklici, 27% jih je bilo zaposlenih v obrti in industriji, 1% v trgovini in prometu, 3% v javnih službah in prav toliko je bilo ravnikov in upokojencev. Zanimiva je primerjava posostnega razmerja v St. Juriju z razmerami v Sloveniji: V St. Juriju je brez posesti 23.4% prebivalstva (v Sloveniji 12.8%), ma-

le zemljiške posesti 15 (29), srednje 54 (17) in velike 7.6 (27). Mala posest (do 7 ha) obsega v vsej občini 787 ha, srednja (do 21 ha) 2798 in velika posest do 50 ha (496 ha) zemlje. Razmerje je torej kakor 19:69:12.

Vsakdo bi pričakoval, da bodo posamezne skupine v tem razmerju tudi preživljale število ljudi. Toda nemaniti in mala posest imajo na skrb 250 otrok (v sorazmerju za 130 preveč), srednja posest 322 (72 pre malo) in velika posest 21 (58 pre malo).

KRUH IN ZDRAVJE

Pa tudi sicer pridajo vse nepravilne na najsiromašnejše plasti. Nemaniti in mali posestniki morajo preživljati še 19 pohabljenec, srednji posestniki 4, a veliki samo enega. Mali posestniki pridelajo od skupne letine pšnice samo 23%, srednji in veliki pa 77%. Se nazornojšo sliko nudi pridelave krompirja. Velika posest ga pridelava sicer za 3% več kakor pšenice, a ker siromaki in mali kmetje v glavnem tešijo glad s krompirjem, ga morajo dokupovati od bogatejših sosodov, ki na ta način svoj višek pridelka dobro plasirajo na trgu.

Na šoli je bilo vsaj na videz 62 učencev zdravih (44%) in med njimi je bilo 14 odličnjakov, razrede je ponavljalo 77 učencev in skoraj vsi ponavljajoči so bili bolehniki. Prvi pogoj otrokovega zdravlja je brez dvoma pravilna in zadostna prehrana. V Sloveniji uporabimo povprečno 94 kg moke letno na osebo, v St. Juriju je porabilo samo 82 kg. Se slabše je, kar se tiče uporabe mleka. V vasi prednjačijo krompir, kisló zelje in repa in nasproti drugim pride v St. Juriju na osebo in leto le hrane 1 cent več, stare, dobre vage, ki v nebesa pomagajo. V enem letu je zdravnik v elementarnem razredu

Domače vesti

* Rešid Saffet Atabinen bo drevi govoril v radiu. Ugledni turški gost, ki se nudi že nekaj dni med nami, predsednik Balkanske turistične federacije in predsednik Turškega turing — in avtokluba Rešid Saffet Atabinen, bo drevi ob 20.10 predaval v ljubljanskem radiu o svojih vtisih ob prvem srečanju s Slovenijo. Predavanje bo trajalo 10 minut in bo v francoščini, nato pa bo zastopnik Zveze za tujski promet g. Pipenbacher podal slovenski prevod. Predavanje bo prenašala tudi kratkovalovna radijska oddaja postaja v Beogradu.

* Razširitev zemunske bolnišnice. Bolnišnico v Zemunu so po osvojenju že enkrat razširili, a je zaradi močnega naraščanja števila prebivalstva postala spet pretesna. Zdaj bodo v njej namestili še 100 postelj. Sedanja poslopja zemunske bolnišnice je bilo zgrajeno pred kakimi 34 leti. V to bolnišnico prihajajo bolniki ne samo iz zemunskega sresa, temveč tudi bolniki iz nekaterih srezov in Sremu. Večkrat se je zgodilo, da za nove bolnike ni bilo prostora in so jih morali pošiljati v splošno državno bolnišnico v Beograd. Bolnišnica je vedno polna, v njej pa službuje samo 7 zdravnikov poleg šefov oddelkov, dočim je po zakonu predpisanih 25 bolniških postelj za enega zdravnika.

* Spet jubilej v Varaždinu. Varaždin ima v zadnjem času več važnih jubilejev. Zda se že nekaj mesecev pripravlja odbor varadinske trgovske zadruge na proslavo 260-letnice združnega delovanja. Zadruga zbira tudi sredstva za graditev velikega trgovskega doma v Varaždinu. Proslava 260-letnice obkrožuje zadruge bo menda združena s posvečeno temeljnega kamna trgovskega doma. V novem trgovskem domu, bodo imeli zavetja tudi bivši trgovci, ki si s svojim delom niso mogli pridobiti dovolj življenjskih sredstev za stara leta.

Gradim, štedim, kupim
Lutz peči — Ljubljana VII.

* Poškodovani parnik »Petka«, kateremu se je pokvaril, kakor smo poročali, stroj med vožnjo na redni progi blizu Hvara, to mogel nastopiti službo šele prihodnje leto. Remor-ker jadranske ladjedelnice je parnik privlekel v splitsko ladjedelnico, kjer so strokovnjaki ugotovili, da poškodovanega stroka ne bo mogoče popraviti in da bo treba naročiti novega iz čeških tovarn. Parnik bodo temeljito popravili. Delo se bo zavleklo zaradi tega, ker so češke tovarne preobložene z naročili.

Pri ljudeh visoke starosti, ki trpe na nerednem iztrebljanju, nudi čisto naravna Franz-Josefova grenčica, užita redno 3—4 žlice dnevno skozi 8 dni, zaželjeno čiščenje in s tem trajno olajšanje. Zastareli slučajni zapke spremelja.

Og. reg. 8. str. 16. 485/35

* Nove uniforme zrakoplovni oficirjev. Službeni vojni list št. 25. predpisuje novo uniformo za zrakoplovne oficirje. Uniforma letalcev je zelo podobna uniformi mornariških oficirjev. Objavljeni so natančni predpisi za slavnostne in navadne uniforme. Pri slavnostni uniformi so bele srajce s črnimi dolgi kravatami, pri navadni ali pohodni uniformi pa srajce v svetlo modri barvi in dolge kravate iste barve kakor so bluze. Predpisan je tudi kraj polnolnih uniform iz platna ter plašev. Letalski oficirji bodo po novih predpisih nosili bodala, podobna onim, ki jih nosijo mornariški oficirji. Navadne uniforme so iz volnene tkanine svinčeno-modre barve. Po novih predpisih bodo letalski oficirji nosili šajkače, kape, podobne mornariškim, in tropске šleme. Skornji se nosijo brez ostrog.

* Smrt znanega beograjskega arhitekta. V starosti 62 let je umrl v Beogradu znani arhitekt in upokojeni inšpektor gradbenega ministristva Dragotin Maslač. Ko je doživljal užitek realno, se je podal v Beograd študirati tehniko in je svoje študije zaključil v Monakovem. Po dovršenih študijah je postal uradni gradbenega ministristva. Balkanske in svetovne vojne se je udeležil kot rezervni topniški oficir ter si s svojo hrabrostjo in strokovnim znanjem pridobil velik ugled. Po svetovni vojni je zapustil državno službo ter ustanovil znano stavbno podjetje »Pionir«. Ko je bilo to podjetje likvidirano, se je vrnil v državno službo. Upokojen je bil pred dvema letoma. Gradbe pokojnega Maslača so bile dobro ocenjene. Z največjo ljubeznijo in verno po se je posvetil projektu velikega mavzoleja, ki naj bi se postavil na Vidu, na Otoku smrti. Načrt še ni realiziran, ker ni prišlo do sporazuma glede zemljišča. Tako se danes nimajo grobovi tolikih neznanih vojakov na okolu Vidu dostojnega spomenika, ki jim ga je projektiral zvesti vojni tovariš, arhitekt Maslač. Zelo uspešno in zaslužno se je Maslač udeleževal tudi pri obnovi mnogih starodavnih spomenikov in samostanov.

Vpisovanje v Enoletni trgovski tečaj »Hermesa« dnevno. Zahtevajte prospekt! Maribor, Zrinski trg 1. — Absolventi z malo maturo imajo posebne ugodnosti.

— Tragična smrt uglednega beograjskega motoklisti. Pri motoklistični dirki Beograd—Sofija se je kakor smo že poročali, v soboto takoj po otvoritvi tekme pripetila huda nesreča. Zrtve nesreče je Ivan Petrovič iz Beograda, eden izmed naših najboljših vozačev. Pri 13 km od Beograda je na poti proti Mladenovu tik pred ostrim ovinkom zapazil bolgarskega vozača in prvaka Sokolova, katerega je hotel prehiteti za vsako ceno. V največji hitrosti je zavozil proti ovinku, kjer pa se je motoklist prevrnil, vozača pa je vrglo daleč v stran. Hudo poškodovanega Petroviča so takoj prepeljali v beograjsko bolnico, kjer so zdravniki storili vse, da bi mu rešili življenje. Poškodbe so bile prehude in proti jutru je nesrečni Ivan Petrovič izdihnil. Beograjski motoklistični sport ima veliko izgubo. Ivan Petrovič, skromen kleparski obrtnik, se je ves posvetil sportu in zanj mnogo žrtvoval. Bil je soustanovitelj Motokluba »Avale« in ko se je ta klub spet združil z matico, je prevzel

Petrovič tudi važne funkcije v beograjskem motoklubu. Beograjski motoklisti, a tudi mnogi predstavniki motoklubov iz drugih krajev so Petroviču pri pogrebu izkazali čast, kakršno je zaslužil s svojim požrtvovalnim in dobrim tovarištvom.

* Zrebanje razredne loterije v Zagrebu. V ponedeljek jutraj so začeli v Zagrebu v dvorani Glasbenega zavoda zrebatu srečke razredne loterije. To je prvo zrebanje v Zagrebu, da bi se tudi Zagrebčanom pokazalo, kako se izvaja, in da bi mogli vsak videti, da ni pri zrebanju nobenih »manipulacij«. Iz Beograda so prepeljali v dvorano Glasbenega zavoda vse potrebne material, bobne, stroje, itd. in iz Beograda je prišla tudi komisija razredne loterije, ki nadzoruje zrebanje. Zrebanje je javno in že prvi dan mu je prisostvovala množestvena publika. Ko pridejo na vrsto najvišji dobitki, bo gotovo velika dvorana s svojimi galerijami za gledalce premajhna. V Zagrebu bodo tokrat izžrebali dobitke in premije v skupnem iznosu 35 milijonov.

ZVOČNI KINO SOKOLSKI DOM
v Šiški — Telefon 83-87

Franz Lederer
in FRANCES DEE
v romantični komediji

Princesa Casaba

Romantika, ljubezen, razkošje,
duhovnost in smeh!

Predstave: v torek, sredo in četrtek
ob pol 9. uri zvečer

Dopolnilo:
Paramountov zvočni tehnik in risana
šaloigra

„Veseli Dodo“

PRIDE:
„METROPOLITAN“

* Strelske slavnosti v Kragujevcu. V nedeljo je bila v Kragujevcu velika strelska slavnost. Posvetili so novo zastavo kragujevskega strelskega okrožja. Po blagoslovitvi zastave so bili razglašeni rezultati sedem-dnevnega strelskega tekmovanja. Letos ti rezultati niso tako dobri kakor so bili prejšnja leta, zaradi tega ker se tekme niso udeležili najboljši strelci iz Sumadije in iz drugih pokrajin, ki so prejšnja leta vedno tekmovali v Kragujevcu. Strelske slavnosti se je udeležila velika množica.

* Spored enajste prekoceanske oddaje kratkovalovne radijske postaje v noči v 31. avgusta na 1. september med 1. in 2.15 bo naslednji: Ob 1. državna himna in napovedi sporeda v srbohrvaščini in slovenščini; Pelin-roža, slovenska pesem; g. Urbanč, koncertni pevec iz Zagreba poje dve istrski pesmi; Pismo iz domovine, bere ga. Uloga v slovenščini; g. Paljetak, prvi jugoslovanski šansonjer, poje: 1. Marjana, 2. Adio Mare, 3. Na Sinjem Jadranu. Sledijo: poročila v srbohrvaščini in slovenščini; g. Zorka Katinska poje »Zašto živim kad mi dobro niče«. Napoved prihodnjega sporeda, znak kratkovalovne postaje, ob 2.15 pa državna himna.

Orient Karpel - Zipkin

Ljubljana, Beethovnova ul. 14/II. Tel. 33-23

Oglejte si razstavo v paviljonu F. 119-123
PERZIJSKE in TURŠKE
PREPROGE

se dobijo po izredno nizki ceni.

* Otvoritev postajališča na Dolenjskem. V nedeljo 5. septembra se preda javnemu prometu na progi Trebnje na Dol. — št. Janž na Dol. med postajališčem Pijavice in stanice št. Janž na Dol. novo postajališče Tržišče. Na tej ednici se bodo ustavljali vsi mešani vlaki, počenši od 5. septembra z vlakom, ki odhaja iz št. Janža na Dol, ob 12. uri. Potniki in prtljaga se bodo odpravljali proti doplačilu v vlak. Potniško prtljago, namenjeno za postajališče Tržišče, mora potnik takoj ob izstopu sam prevzeti pri službenem vozu od vlakovodje.

* Vpisovanje v Ant. Rud. Legat-ov Enoletni trgovski tečaj v Mariboru je vsak dan, tudi ob nedeljah od 10. do 12. v šolski pisarni, Vrazova ulica 4. Lastni dijaški internat. Šolski program in pojasnilo brezplačno. Začetek pouka 9. septembra.

Dr. JANKO KALAN

spec. za ustne in zobne bolezni v Kranju,
DO NADALJNEGA NE ORDINIRA!

Udeležite se prijetnih in cenovnih avto-busnih izletov, ki jih priredi Izletna pisarna. Okorn, i.e.: dvodnevni izlet v Trst od 5. do 6. septembra in od 15. do 16. sept. vključno vizum 140 din.; dvodnevni izlet v Gorico in Trst od 7. do 8. septembra in od 18. do 19. septembra vključno vizum 160 din.; enodnevni izlet na Korosko dne 12. septembra vključno vizum 125 din. Prijave sprejema do najkasneje tri dni pred izletom pisarna M. Okorn, Ljubljana, hotel Slon, telefon 26-45, I. nadstropje vhod iz Prešernove ulice.

* Vpisovanje v Enoletni trgovski tečaj, potrjen od ministristva trgovine in industrije na trgovskem učilišču »Christofov učni zavod«, Ljubljana, Domobranska cesta 15. je sedaj redno vsak dan. Pojasnila in brezplačna izvestja na razpolago. — Ravnateljstvo.

* Neznani utopljenec. V Gornjem Logu pri Litiji so pred dnevi našli na levem bregu Save hudo razpadlo človeško truplo, ki je lazalo že najmanj šest mesecev v vodi.

Bilo je tako razkrojeno, da po telesnih znakih samih ni bilo več mogoče ugotoviti spola, po obleki pa se da sklepati, da gre za žensko, in po gumijastem skornju iz Batove tovarne, ki je še stal nogi, da gre za dekletce, staro kakšnih 6 do 8 let. Utopljenka je bila obležena v črno obleko z belimi črtami. Truplo so pokopali na domačem pokopališču.

Iz Ljubljane

u— Razstave pedološkega kongresa, ki so vzbujale pri domačih in inozemskih gostih mnoge živega zanimanja, bodo ostale v prtiličju in I. nadstropju gluhonemnice odprte še do četrka, vsak dan od 8. do 12. ure. Občinstvo, ki se zanima za probleme mladine, vzgoje in socialnega skrbstva, opozarjamo, naj ne zamudi redke prilike in si ogleda nadvse zanimivo in poučno gradivo.

u— Umetnostno-zgodovinsko društvo priredi v četrtek ob 2. popoldne izlet v Vele-sovo (postaje: Menges, Šenčur, Visoko). Pri-glasiti se je v trgovini Podkrajsek na Jurčičevem trgu do četrka ob 10. Povabljeni tudi nečlani. Avtobus 25 Din. Odhod s Kongresnega trga.

Pariz
29. avgusta

Od 20. t. m. se mudi v Parizu v vrho
nakupa najnovejših modelov

Ivanka Stegnar

lastnica modnega salona

u— Uprava cestne železnice v Ljublja-ni obvešča dijaake, ki se vozijo s cestno železnico, da si morajo nabaviti nove izkaznice pri blagajni v remizi (Zg. šiška). Prinešiti morajo s seboj zadnjo dijaško knjižico in sliko v velikosti 6x9 cm. Izkaz-nica stane Din 5, mesečni vozni listek pa Din 30 za 4 vožnje dnevno od stanovanja do šole.

u— Pevski zbor Sokolov ima prihodnji pevski vaji danes in v petek 3. septem-bra, vseslej ob 20. v sejni dvorani Ljubljanskega Sokola v Narodnem domu. Brez pevskih vaj je nastop nemogoč, zato pro-simo za točno in polnoštevilno udeležbo.

KINO IDEAL
Največja muzikalna komedija
BROADWAY
MELODY
Eleanor Powell, Robert Taylor.

Danes ob 16., 19. in 21.15 uri

u— Dražbe. Davčna uprava bo izvedla v četrtek 2. septembra ob pol 9. ure dalje na Poljskem nasipu št. 40 (Cukrarna) dražbo zarubljenih predmetov in sicer: konj, lahki in težki vozovi, gostilniške mize in stoli, pohištvo, železne in plinske peči, stelaže, vrata, stroji, lak, kipi, slike, zlata ura, damski klobuki, galanteri-ja, kovčegi itd.

ABONIRAJTE SE NA OKUSNO
DOMAČO HRANO
v MENZI, Kolodvorska ul. 8

u— Skupno združenje obrtnikov v Ljubljani priredi v četrtek 2. septembra po-učno ekskurzijo v Hrastnik, kjer si bodo udeleženci ogledali steklarino in rudniško sepeparcijo. Odhod iz Ljubljane z vlakom ob 13.35, povratek zvečer. Prijave sprejema tajništvo Skupnega združenja obrtni-kov, Beethovnova 10, prtiličje (tel. št. 30-88), in predsednik Kovačič Anton, to-varna peči, Ljubljana, Viška ul. 3. (tel. 33-57).

Tekače (tepihe)

največjo izbiro, mt od 15.— naprej
nudi nova trgovina GORICAR, sv. Petra
cesta 30.

u— Glasbena šola Nar. žel. glasbenega društva »Sloga« v Ljubljani. Vpisovanje gojencev bo od 1. do vštete 7. septem-bra vsak delavnik od 8. do 12. in od 15. do 18. ure v pisarni šole, Pražakova ulica. Pogoji so razvidni iz razglasov v veži in pisarni te ustanove.

Vaše zdravje čuva
„Lasta“ sladna kava

u— V šolo Glasbene Matice ljubljanske se začne vpisovanje v sredo dne 1. sept. in sicer dopoldne od 9.—12. in od 15.—17. ure. Sprejemajo se stari in novi gojenci za vse glasbene predmete. Razdelitev ur-nika je v soboto, 4. sept., redni pouk pa se začne v torek 7. septembra.

u— Državni konservatorij sprejema stare in nove gojence za šolska leta 1937/38 od srede 1. sept. do torka 7. sept. dnevno od 9.—12. ure v pisarni dr. kon-servatorija, Gosposka ulica 8.

u— Z mesnimi dobrotami se začne založiti. V baraku mesarja Alojzija Staniča v Zgor-nji Šiški je v eni zadnjih noči vlomil neznan tat in se založil z večjo količino slanin in govejih jazykov, odnesel pa je tudi celo te-lečje stegno. Iz Trebnu pri Adlešičih v Ba-li krajini pa nam poročajo, da so neznan

storilec vlomil v kakšno posestnika Janoza Šikonje in mu razen nekaj moške in ženske otleke pobrali tudi celo zalogo svinjake ma-sli in prekajenega mesa.

u— V Postojnsko jamo in na Raket 5. septembra z železničarji. Prijave sprejema še danes in jutri ves dan Zadruga železniških uradnikov »Dome« v Ljubljani, hotel Metropol, novo poslopje, I. nad-stropje.

u— Pozor pred žeparji na kolodvoru in v vlakih! Te dni, ko se je približal pričetek velesajma, so se v Ljubljani pojavili tudi prvi žeparji. Tako je železničarju Francetu Popitu z Vrhniko v notranjem vlaku sredi gneče nekdo izmaknil nikelnjato uro in zlato verižico z obeskom, v katerem je vde-lana slička Popita in njegove žene, vse skupaj vredno okrog 1000 Din. Za čas velesaj-ma opozarjamo občinstvo, naj bo po vseh prostorih, kjer se zbirajo množice ljudi, bud-no in previdno, da ga ne oplenijo razni »specialisti« za takšne reči.

u— Obleke in klobuke kemično čisti bar-va, plisira in lika tovarna Jos. Reich. 2

Iz Celja

u— Iz zdravniške službe, Dr. Janez Pin-tarič, sekundarij javne bolnišnice v Celju, je premeščen v javno bolnišnico v Slo-venjgradu. Dr. Janez Iglit, sekundarij javne ženske bolnišnice v Novem mestu, je premeščen v javno bolnišnico v Celju.

u— Poskus samomora v hotelu. V nede-ljo pozno popoldne si je 39-letni brezposelni krojaški pomočnik Ferdo R., ki je bil še pred kratkim uslužben v Marenber-gu, v nekem celjskem hotelu prerezal z britvijo žile na levi. Obupanca, ki je izvršil dejanje zaradi brezposelnosti in te-žavnih gmotnih razmer, so prepeljali v bolnišnico.

u— Dve žrtvi prometne nesreče v Koš-nici. Ko sta se peljala posestnikov sin Franjo Turnšek iz Retice ob Savinji in Slavko Lojk iz Celja v nedeljo popoldne z motornim kolesom iz Celja v Laško, sta se pojavila pred njima na cesti pri ovinku v Košnici 28-letni brezposelni usnjarski pomočnik Ivan Konjar iz Nakla in 34-letna dinarica Katarina Lamutova s Tolstega vrha pri Konjicah. Konjar in Lamutova sta bila močno vinjena. Ko se jima je približalo motorno kolo, je skočil Konjar predenj. Karambol je bil neizogib-en. Motorno kolo je Konjarja in Lamu-tovo podirilo na tla, pri čemer si je Konjar zlomil levo nogo in levo roko, Lamutova pa se je poškodovala po glavi. Oba pone-srečena so prepeljali z reševalnim avto-mobilom v celjsko bolnišnico.

u— Smrten skok iz tretjega nadstropja umolnolne. V soboto je skočil 34-letni brezposelni ključavničar Anton Zupane iz Štor, ki se je zdravil v umolnolnici v No-vem Celju, iz tretjega nadstropja in oble-žal na zemlji z zlomljenima obema noga-ma in hudimi notranjimi poškodbami. Zu-panca so prepeljali v celjsko bolnišnico, kjer je včeraj umrl.

u— Modras ga je pičil. V soboto je v gozdu pri Dobri modras pičil 33-letnega dinarja Dominika Trnovška s Klanca pri Dobri v desno nogo. Trnovška so od-dali v celjsko bolnišnico, kjer mu je zdravniška pomoč rešila življenje.

u— Dva prijatelja tuje lastnine pod ključem. Dne 14. junija je bila krojaške-mu mojstru Ignacu Povšetu v Novi vas pri Celju ukradena razna obleka v vred-nosti 1300 din. Policija je kmalu ugotovi-la, da je tatvino izvršil 27-letni brezposel-ni delavec Vinko P. iz Loč pri Poljčanah. Nepridiprava so aretirali v nedeljo v Ce-lju in ga oddali sodišču. Obleko je seveda že prodal. P. je znan delomraznež. V pe-tek dopoldne je 52-letni delavec Josip H. iz Zibike ukradel delavcu Ivanu Košto-maju iz Smartnega v Rožni dolini izpred neke gostilne v Gosposki ulici kolo. Koštomaj je takoj opazil tatvino, pohitel za tatom, ga dohitel na Kapucinskem mostu in ga izročil policiji.

KINO METROPOL, prinaša danes ob 16.15, 18.15 in 20.30 »BREZ DRUŽINE«. Prekrasen film, poln lepih, prirodnih slik, očarljive glasbe in divnih pesmi.

Iz Maribora

u— Smrt vrie učiteljice in Sokolice. Včeraj dopoldne je pretresla prebivalstvo Tezna, zlasti Sokolstvo, tužna vest iz Ko-privnice, da je umrla, zadeta od možgan-ske kapi, strokovna učiteljica in prva na-čelnica Sokola na Teznu, sestra Draga Roškarjeva, žena upokojenega šolskega upravitelja Frana Roškarija. Pokojnica je bila rojena leta 1904. v Loku pri Žuznu. Maturirala je leta 1924, nato pa je služ-bovala po raznih krajih. Pred leti je prišla v Studence pri Mariboru, kjer je bila nekaj časa tudi društvena načelnica. Le-ta 1927. se je udeležila telovadnega teča-ja v Beogradu in nato nastopila mesto te-lovadne učiteljice na realni gimnaziji v Mariboru. Povsod jo je vedno vodila so-kolska misel in vasa prežeta sokolskega duha je v tej smeri tudi vzgajala mladi-no. Bila je naravnost vzorna društvena na-čelnica, pozneje okrožna načelnica in čla-nica župnega odbora. Zadnje čase je za-vratna bolezen začela glodati njeno sicer trdno zdravje. Včeraj je bila pot njene-ga življenja končana. Sokol izgubi vzorno načelnico in dobro tovarišico. Prav tako bo ljubeznivo sestro pogrešal vsak, kdor jo je poznal. Truplo pokojnice bodo pre-peljali iz Koprivnice v Maribor, kjer jo bodo položili k večnemu počitku na Ma-gdalenskem pokopališču. Bridko prizade-ti rodbini naše iskreno sožalje, odlični sestri pa bo med nami ohranjen časten spomin!

u— Krožek mariborskega upokojenega učiteljstva bo imel 9. septembra ob 15. sestanek pri Rotnerju v Bistrici pri Lim-bušu. Odhod iz Maribora z vlakom ob 14.32.

u— Preselitev. Jutri, v sredo 1. septem-bra se preselita uredništvo in uprava dne-vnikov »Jutr« in »Večernik« v Mariboru iz svojih dosedanjih prostorov v Gosposki ulici 11. na Grajski 7. prvo nadstropje (dosedanji prostori Ljudske samopomoči). Cenjene naročnike, inserente, dopisnike in prijatelje našega tiska prosimo, da se z ju-trišnjim dnem v vseh zadevah našega po-slovanja (oglasila, naročila, dopisi itd.) ogle-šajo v novih prostorih na Grajskem trgu 7, prvo nadstropje, dohod direktno iz trga.

u— Sokolske plavalne tekme na Maribor-skem otoku. V nedeljo so bile na Maribor-skem otoku plavalne tekme sokolske župe. Tekem so se udeležila sokolska društva Ptuj, Maribor-matica, Maribor I, Slovenigra-dec in Konjice. Nekateri doseženi časi so bi-li zelo dobri. Končni rezultati so sledeči: Člani 100 m, prosto: 1. Zimič Alojz 1.27,8, 2. Sedmak Albin 1.40; Člani 50 m prosto: 1. Zimič Alojz 37—, 2. Sedmak Albin 39—, 3.

* KINO *
TEL. 21-24
MATICA

Veliki špijonažni film

A Z E V

Mož z dvojnimi življenjem in dvojni vlogi
Olga Čehova W. Liebenetner

TEL. 27-30
SLOGA

Na splošno željo samo še danes!

Zabavna veseloigra polna duhovitega
humorja in komičnih zapletljivajev

INKOGNITO

Gustav Fröhlich Hansi Knoteck

TEL. 22-21
UNION

Velika muzikalna revija

PLESEM ZA TEBE

Predstave danes ob 19.15 in 21.15 uri

Golež Ludvik 45.4, vsi člani Maribor mati-ce. Člani 100 m prsno: 1. Petrovič Jože, Ptuj 1.34.1, 2. Kveder Marjan—Ptuj 1.35.4, 3. Sa-lamun Bojan Ptuj—2.01. Člani 50 m hrbtno: 1. Stok Ivan Maribor I. 43.22, Kveder Mar-jan Ptuj—47.8, 3. Vodnik Srečko Ptuj 55. Moški naraščaj 50 m prosto: Gajšek Božo, Maribor matica—31.7, 2. Berlič Srečko Ptuj 33.2—3. Kostanjevec Zvonko, Ptuj—33.8—Moški naraščaj 100 m prsno: 1. Gala Stan-ko, Maribor I.—1.34.7—2. Sagadin Zvonko Ptuj 1.41.4—3. Lipič Ernest, Ptuj—1.41.8—Moški naraščaj 50 m hrbtno: 1. Berlič Sre-čko, Ptuj—47.5—2. Marin Zlatko Maribor matica 49.5—Zenski naraščaj poljubno: 1. Zelaznikar Marija—Slovenigradeec—46.5—2. Šentjura Mira, Ptuj 54.8—, Izmenško pla-vanje članov 4 X 50 m: 1. Maribor matica—2.36.3—2. Ptuj—2.53.6. Izmenško plavanje moškega naraščaja 4 X 50 m: 1. Maribor matica—2.22.4 2. Ptuj—2.29.4. Med tekma-mi so izvajali člani in naraščaji Maribor-matice propagandne skoke. Končno stanje točk je sledeče: Ptuj 71, Maribor matica 61, Ma-ribor I. 15 in Slovenigradeec 6.

u— Tekmovanje za prvenstvo Sokolske župe Maribor v odbojki je bilo v nedeljo na letnem telovadišču matičnega Sokola. Tekem so se udeležile tri vrste članov in dve vrsti članic iz treh okrožij. Prvenstvo župe si je ponovno priborila vrsta članov matičnega Sokola in vrsta članic Sokola Maribor III. Tekmovanju je prisostvovalo okoli 500 gle-dalcev.

u— Trini predpisi glede divjačine. Mest-na občina je izdala novi pravilnik o prodaji divjačine na javnih tržiščih, v trgovinah, mesnicah, delikatesnih trgovinah, hladilni-cah in pogostinskih obratih. Vsa na področje mesta Maribora z namenom prodaje ali po-klonitve dosežena ali v obte dopremljena, ustreljena, ujeta ali živa divjačina, kakor tudi kože dlakaste divjačine morajo biti opremljene z izvornimi potrdili po § 26, zakona o lovu. Kupec, oseboi trgovce, mora zahtevati od prodajalca, loveškega zakupni-ka ali lastnika izločenega (samoevojeja) lo-višča potrdilo o izvoru in ga hraniti, da se z njim izkaže napram kontrolnim organom. Vso v Maribor dopremljeno ali doseženo divjačino in kože divjačine, dobavljene za trgovinski promet, je treba nemudoma-naj-kasneje v 24 urah, prijaviti mestnemu tržne-mu nadzorstvu.

u— Sreča v nesreči. Osební avto 2—662 je zavozil na Tržaški cesti v železniške zapo-rnice ter je prebil. V naslednjem trenutku je prisopihal vlak in je le malo manjkalo, da ni zagrabil avtomobila. Šofer se bo mor-zal zagovarjati.

u— Alarm v Vetrinjski ulici. V nedeljo okoli 22.30 se je razvila v neki gostilni Vetrinjski ulici huda bitka in so po nesreč-nem naključju obležali v krvi 32-letni tka-lec Dragovoj Lubej z zabodljajem v hrbtu, trgovski potnik Milivoj Petljak, ki je dobil udarce po glavi z nekim topim predmetom, in delavec Jakob Debeljak. Lubeja in Debe-ljaka so morali prepeljati v splošno bolnišni-co.

S Krškega

u— Zopet požar. Redkokateri teden mine v našem okolišu brez požara. Pred nekaj dnevi je uničil domaćjo posestnico Marije Anžurjeve v Drnovem pri Leskovcu. Bila je sama doma z vnukoma, ko jo je iz spanja zbudil močan svit z njenega poda. Z naj-večjo muko se ji je posrečilo rešiti iz hiše oba vnuka

Gospodarstvo

Jutri stopi v veljavo starostno zavarovanje delavcev

Oročni urad za zavarovanje delavcev je v zvezi z uveljavljanjem starostnega zavarovanja izdal naslednji poziv:

Vse delodajalce in delavce obveščamo, da se prične s 1. septembrom 1937. izvajanje zavarovanja za onemoglost, starost in smrt. Delodajalce pozivamo, da vse zaposlene delavce prijavijo pravočasno in s pravihni zasluzkom. Kdor zaposluje po § 3. zakona o zavarovanju delavcev temu zavarovanju podvržene osebe in te osebe do danes niso prijavljene, mora prijaviti izvršiti takoj, najkasneje pa v roku 8 dni od dneva vstopa v delo. Če delavec ne bo prijavljen ali ne bo prijavljen s pravihni zasluzkom, na stare dni ali pa v onemoglosti znatno prikrajšan na pokojnini. Zaradi nekaj na ta način prihranjenih dinarjev pa delavcem ne smemo zniževati že itak skromnih starostnih in onemoglostnih rent.

Nadalje pozivamo vse delodajalce, naj točno in zanesljivo izpolnjujejo prijavne obveznosti. Točni podatki bodo za novo zavarovanje izredno važni, kajti samo po teh podatkih se bo ugotavljalo in priznavala pravica do rent in podpor zavarovanem osebno osebno. Ker se bodo priznavale take rente in podpore šele čez pet, deset ali še več let, bi imeli delavci zaradi netočnih in nepravilnih prijav in podatkov kasneje nepopravljivo škodo. Delodajalci sami naj se zanimajo, ali in kako so prijavljeni v zavarovanje.

Delodajalce in delavce prosimo, da se v lastnem interesu zanimajo za novo zavarovanje, da čitajo članke o tem zavarovanju, ki jih objavlja okrožni urad v svojem glasilu »Delavsko zavarovanje« in v ostalih časopisih in da si zlasti vsakdo nabavi brošuro z naslovom »Zavarovanje za onemoglost, starost in smrt«, ki jo je izdal Okrožni urad in stane 2 Din.

Na zavarovanju za onemoglost, starost in smrt morajo imeti prav poseben interes občine, podeželske in mestne, ker bo nosilec zavarovanja v bodoče nosil breme starostne preskrbe delavcev. Dolžnost občin je, da s svojim vplivom in v svojem delokrogu podpirajo Okrožni urad pri praktičnem izvajanju zavarovanja.

Urad opozarja delodajalce, da bo od 1. septembra 1937 dalje vsako opustitev prijave v zavarovanje ali vsako nepravilno prijavo (nepravilen zasluzek, napačen dan nastopa dela etc), prijavil politični oblasti zaradi kaznovanja, kar do sedaj ni prakticiral.

Dolžnost kulturne Slovenije je, da vse stori, da niti en delavec na svojih plačah iz naslova zavarovanja za onemoglost, starost in smrt ne bo prikrajšan.

Okrožni urad za zavarovanje delavcev v Ljubljani.

Jutri bo otvoritev velesejma

Važno za zunanje posetnike jesenskega ljubljanskega velesejma. Če si pri postajni blagajni nabavite za ceno 2 Din rumeno železniško legitimacijo ter celo vozno karto do Ljubljane in potem pri prihodu na velesejem daste rumeno železniško izkaznico potrditi, se z isto vozno karto lahko zastopnik vrnete domov. Ta vozna olajšava bo v veljavi za potovanje v Ljubljano od 27. avgusta do 12. septembra, za povratek pa od 1. do 17. septembra.

V teku enodnevnega obiska na ljubljanskem velesejmu od 1. do 12. septembra boste komaj površno mogli pregledati vse novosti in zanimivosti. Zato si namesto sedemindeset vstopnice za enkratni obisk nabavite raje velesejemsko legitimacijo, ki stane samo 25 Din, pa omogoča 12 dnevni in 12 večernih, skupaj torej 24 obiskov velesejma.

Na razstavi cvetja v okviru letošnjega velesejma v Ljubljani bodo ljubitelji cvetlice razkazovali najlepše cvetlice iz vseh krajev sveta, ki so si ga prisvojili sami, akvaristi pa bodo pokazali vodno živalstvo in rastlinstvo z raznih celin naše oble. Vse o čemer sanja ljubitelj cvetja ali pa akvarist, bo tu na razpolago. Razne sobne rastline, jesenske cvetice, vmes pa v akvarijih vsakovrstne ribice, od skromnih klenčev pa do najlepših s tropskim razkošjem barv in plavutmi se odlikujejo ribice, ali ne bo vse to podalo krasno sliko tobožnjaki. Med ribicami bodo zobokrapi vseh vrst, pestrobarni ostrizi, lesketajoči se cihliidi, brzi in nadvse ljubki rdečebarni haracinidi, bleščeči se osfomenidi itd. Akvaristi bodo pokazali tudi raznovrstno rastlinstvo primerne za akvarije, suho hrano za ribice in pa razne potrebščine akvaristov. Pravecati paradiž bo v paviljonu G, ki si ga naj poleg ostalih zanimivosti velesejma ogleda sleherni ljubitelj narave.

Na razstavi Zveze gospodinj na velesejmu paviljon »K« pod naslovom »Materi za otroke« bo podan tudi kaizpot mamam, ko vpišujejo svoje otroke v solo, tedaj se začne za starše in otroke novo razdobje. Ta doba zahteva posebne paznje tako glede prehrane, kakor tudi oblačila. Razstava bo zanimiva za odrasle in otroke.

Razstavitev prostora Ljubljanskega velesejma od 1. do 12. septembra bo priključeno tudi zabaviščni, ki bo odprto do 1. ure jutraj. Tam bo mnogo pestrega razvedrila za katero bodo skrbele godbe, plesišča, vrtiljaki in raznovrstne komedije. Prirejen bo tudi velik varet se popoldanskimi predstavami na prostem, pri katerih ne bo vstopnine. Večerne predstave bodo proti zmerni vstopnini.

Gospodarske vesti

Znatna pasivnost naše zunanje trgovine z Nemčijo. Ze v drugih letošnjem četrtletju je bila naša trgovina z Nemčijo znatno pasivna, ker smo mnogo več uvozili iz Nemčije, nego je znašal naš izvoz v Nemčijo. Narasla pasivnost naše trgovine z Nemčijo pa je pripomogla k temu, da se je v zadnjem času bistveno zmanjšal saldo naših terjatev v Nemčiji. Najpovejši podatki za julij nam kažejo, da je bil naš izvoz v tem mesecu sicer nekoliko večji nego v juniju in je znašal 74,5 milijona Din (prav toliko kakor v lanskem juniju) medtem ko se je uvoz v juliju povzpela na 153 milijonov Din, (lani 105), tako da je bila naša trgovinska bilanca z Nemčijo v tem mesecu pasivna za 78,5 milijona Din (lani smo imeli v juliju za 29,7 milijona Din aktivno bilanco). Od začetka letošnjega leta do konca julija je znašal naš izvoz v Nemčijo 652 milijonov Din (lani 490), medtem ko je uvoz narasel na 913 milijonov Din (lani 576). Pasivnost naša letošnje trgovinske bilance z Nemčijo se je torej povzpela že na 261 milijonov, dočim je znašala lani 86 milijonov.

Trgovinska pogajanja z Avstrijo. Z Dunaja potrjujejo, da se bodo v jeseni vršila med Avstrijo in našo državo trgovinska pogajanja. V tej zvezi se vrši že med avstrijske in jugoslovensko Narodno banko korespondenca, ki se tiče plačilnega prometa.

Pred novo uredbo o odpiranju in zapiranju trgovinskih obratov. Iz Beograda poročajo, da namerava trgovinsko ministrstvo izdati novo uredbo o odpiranju in zapiranju obratov in o delovnem času pomožnega osobja. V delavski zbornici v Beogradu je bila te dni anketa o tem vprašanju, na kateri so predlagali, naj bodo obrati toliko časa odprti, kolikor znaša maksimalni delovni čas osobja dotične stroke. Kjer pa so potrebne izjeme (v kavarnah, prodajalnicah živil itd.), naj se uvede izmena pomožnega osobja. Odpiranje trgovin ob nedeljah in praznikih je treba omejiti na najmanjšo mero.

Drago stavišče za podružnico Državne hipotekarne banke v Novem Sadu. Iz Novega Sada poročajo, da je Državna hi-

potekarna banka, ki ima tam podružnico v manjši lastni zgradbi, kupila od mestne občine stavbišče na Bulvarju kraljice Marije poleg trgovsko-industrijske zbornice za 950.000 Din. To stavbišče je bilo prvotno rezervirano za palačo Gradske štedionice. Da bi to stavbišče še povečala na prečni fronti, je Državna hipotekarna banka kupila za 850.000 Din od zdravnik dr. Bogdanovića poleg stoječe dvonadstropne hiše, ki je bila zgrajena pred tremi leti. Državna hipotekarna banka namerava to novo dvonadstropno hišo podreti, da pridobi veliko stavbišče za impozantno palačo, ki bo imela štiri nadstropja in jo bodo pričeli še letos graditi. Če bodo dvonadstropno hišo v resnici podrli, bo stalo stavbišče 1.800.000 Din.

Angleške železarnice prezaposlene. Iz Londona poročajo, da so angleške železarnice tako preobložene z naročili, da zadnje tedne sploh niso mogle sprejemati novih naročil, ker so z dosedanjimi naročili zaposlene do konca leta, deloma še preko tega roka. Cena železa se je zaradi tega v Angliji ponovno dvignila.

Dobave. Direkcija drž. rudnika v Brezi sprejema do 2. septembra ponudbe za dobavo raznih olj, električnega materiala, ključavnic, klešč, žag, frezalnega stroja, trofaznega motorja ter žičnikov. Mornarska komanda v Šibeniku sprejema do 6. septembra ponudbe za dobavo raznega strojnega materiala.

S P O R T

Jugoslavija : ČSR 62 : 58

Pomembna zmaga naših najboljših igralcev na proslavi 15 letnice JPS v Dubrovniku

V nedejo pozno zvečer se je zaključil v Dubrovniku plavalni dvoboj med Českoslovaško in Jugoslavijo v okviru proslave 15. letnice našega plavalnega saveza. Tudi drugi dan je doživela tekma ogromen obisk in so bili doseženi odlični rezultati.

Kakor smo zabeležili že v ponedeljski izdaji »Jutra«, je po prvem dnevu tekmovalni vodila Jugoslavija s 31:27 točkam in se je splošno in upravičeno pričakovalo, da bo njej pripadla tudi končna zmaga. In res je naš plavalni sport slavil v nedeljo v Dubrovniku eno najpomembnejših zmag od svojega obstoja, saj si je izvojeval neoporečno zmago nad močno českoslovaško plavalno reprezentanco. Končno stanje tok je bilo 62:58.

Tehnični rezultati drugega dneva so bili naslednji:

400 m prosto, moški: 1. Defilipis (J) 5:01.

2. Žižek (J) 5:06, (oba boljša od jugoslovenskega rekorda), 3. Feldes (CSR) 5:18,4.

4. Frucht (CSR) 5:29,9.

Še eno srečanje s Čehi

Teniški dvoboj za srednjeevropski pokal v Zagrebu

V soboto, nedeljo in ponedeljek, torej v dnevih 4., 5. in 6. septembra bodo na centralnih igriščih Akademkega teniškega društva na Salati v Zagrebu velike teniške tekme med Českoslovaško in Jugoslavijo. Tekmovanje ima to pot še večji pomen, ker se šteje za konkurenco v tekamah za srednjeevropski pokal, v katerih sodelujejo, kakor znano, šest srednjeevropskih držav. Naši teniški igralci so v tej konkurenci, za katero se bo igralo dve leti, dosedaj nastopili enkrat, in sicer na Dunaju proti Avstriji, kjer so sigurno zmagali s 4 : 2 točkam in si v skupni oceni priborili prve dve točki. Kakor na Dunaju bodo tudi v Zagrebu zastopali naš tenis naši znani mojstri belega sporta, in sicer: Punčec, Pallada, Kukuljević in Mitić, kot rezerv pa sta določena Schäffer in Radovanović. Čehi bodo prišli prav tako s štirimi najmočnejšimi: Hechtom, Cejnarjem, Časko in Sibo, pustiti pa bodo morali doma Menzela, ki zaradi bolezni ne bo mogel nastopiti.

Za te tekme vlada ne samo v Zagrebu, temveč po vseh naših teniških središčih veliko zanimanje. — Prodaja vstopnic, ki bodo veljale za eno prireditve od Din 40 navzdol, za vse tri dneve pa od Din 80 navzdol, se je že začela. Ministrstvo za promet je za obisk teh tekem dovolilo pust na železnici.

Po mnenju strokovnjakov je ta tekma najvažnejša v tej sezoni in morda sploh odločilna za končnega zmagovalca.

Nove spremembe nogometnih pravil

Sodniški odbor pri JNS je začel glede sprememb nogometnih pravil po zadnjih sunkih s strani podrejenih sodniških odborov nekoliko bolj živahno objavljati sklepe mednarodnega odbora za spremem-

Borze

Na ljubljanski borzi so avstrijski šilingi v privatnem kliringu za malenkost popustili na 8,40, medtem ko so se angleški funti trgovali po 238. V zagrebškem privatnem kliringu je bil promet v avstrijskih šilingih po 8.3650 (v Beogradu po 8,36) in v grških bonih po 30,08. Nemški klirniški čeki stanejo v Ljubljani 12,98, v Beogradu 12,9703 in v Zagrebu 12,9550 (za konec septembra 12,95, za sredo oktobra 12,96 bl., za konec oktobra 12,96 den., za sredo novembra 12,96, za konec novembra 12,96, za sredo decembra 12,96).

Na zagrebškem efektm tržišču je bila Voja škoda nekoliko čvrstejša. Zaključila se je po 407. Zaključek je bil še v Dubrovački po 380.

Devize

Ljubljana. Amsterdam 2394,66 — 2409,25, Berlin 1744,02 — 1757,90, Bruselj 731,55 — 736,61, Curih 996,45 — 1003,52, London 215,36 — 217,42, Newyork 4311 — 4347,32, Pariz 162,11 — 163,55, Praga 151,43 — 152,54, Trst 227,70 — 230,78.

Curih. Beograd 10, Newyork 435,75, Pariz 16,28, Berlin 175,10, Amsterdam 240,1750, Bruselj 73,40, Milan 22,95, London 21,6275, København 46,55, Stockholm 115,5250, Oslo 108,70, Praga 15,20, Budimpešta 86,25, Bukarešta 3,25, Atene 3,95, Dunaj 80,60 (82,15), Varšava 82,90.

Efekt

Zagreb. Državne vrednote: Voja škoda 407 — 408, 4% agrarne 53,50 — 54, 6% dalm. agrarne 74,50 den., 6% begluške 76 den., 4% severne agrarne 52,50 den., 7% invest. 90 den., 7% posojilo DHB 100 den., 7% Blair 85 den., 8% Blair 93,25 — 94, delnice: PAB 197 den., Narodna banka 7200 den., Gutmann 46 — 50, Sečerana Osijek 185 — 200, Osiječka ljevaonica 200 den., Dubrovačka 395 — 425, Trbovlje 270 den., Oceania 300 den., Jadranska plovibda 400 den., Danica 35 bl.

Beograd. Voja škoda 408,52 — 409, za dec. 407,50 den., 4% severne agrarne 52,50 — 53, 4% agrarne 53,50 — 54, 6% begluške 75 — 75,50 (75,25), 7% posojilo DHB 77 — 77,25 (77,25), 7% Blair 84,25 — 85,25, 8% Blair 93,50 den., PAB 199 den., (199,50 — 200,50), Narodna banka 7250 den., 7% stabiliz. 86 — 87.

Blagovna tržišča

ZITO

Novosadska blagovna borza (30. t. m.) Tendence prijaza. Promet živih: Pšenica (78 — 79 kg): baška 167 — 169, banatska 161 — 170, baška, ladja Tisa 171 — 173, ladja Begej 170 — 172; sremka in slavonska, 77-78 kg 165 — 167. Turciška: baška in sremka 91 — 92, banatska 88 — 89. Oves: baški, sremski in slavonski 106 — 108. Rž: baška 164 — 166. Ječmen: baški in sremski, 63-64 kg 125 — 127,50. Moka: baška in banatska »0g« in »0gg« 262,50 — 272,50, »2« 242,50 — 252,50, »5« 222,50 — 232,50, »6« 192,50 — 202,50, »7« 162,50 — 172,50, »8« 122,50 — 127,50. Otrobi: baški, sremski in banatski, v jutajših vrečah 88 — 92, baški, ladja 92 — 93, Firol: baški, beli, brez vreč 200 — 205.

+ Budimpeštanska terminska borza (30. t. m.). Koruza: za sept. 11,42, za maj 11,47 — 11,48.

prostora. Po teh določbah ne sme vratar nikoli loviti take žoge z rokama, temveč jo je treba neposredno streljati v polje; če bi se to ne izvedlo, se mora udarec ponoviti.

V § 12 so podrobno našteje določbe glede pravilnosti obutve, posebno glede zamaskov na podplatih.

§ 16 je spremenjen tako, da se v primeru, ako se igralec dotakne takozvane nevtralne žoge, preden je padla na tla, ne odredi prosti strel proti njegovi strani, temveč se žoga nanovo meče v zrak.

Slednjič je v § 17 precizirana določba, kje mora stati vratar, kadar se strelja enajstmetrovka na njegova vrata. Pravilo pravi sedaj, da mora stati na lastni črti med obema drogovima, dokler žoga ni udarjena. S tem je urejeno, da vratar sedaj ne bo mogel stati kjerkoli na črti od oglja do oglja igrišča, temveč samo v vratih samih.

Med vsemi spremembami je pač najvažnejša ta, da bo treba v bodoče na nogometnih igriščih začitavati izven kazenskega prostora še polkrog s polmerom 9,15 m, ob katerem se bodo morali postaviti igralci, kadar se bo streljala enajstmetrovka.

Na eni zadnjih sej je JNS menjal tudi pravilnik za odigranje prvenstvenih tekem mladine, pri čemer je starostno mejo za igralce v mladinskih moštvih dvignil od 18 na 20 let. Ta sprememba bo vsekakor ugodno vplivala na razvoj nogometne igre in povečanje igralškega kadra.

Nogomet v Slovenskem. Preteklo nedeljo sta odigrala na igrišču S.K. Mladina v Slovenskem S.K. Šostanj in S.K. Mladina nogometno tekmo. Zaradi velike vročine je potekala tekma v zelo ležernem tempu in je S.K. Mladina v drugi polovici tekme mogel odločiti tekmo v svojo korist z rezultatom 5:0 (0:0). Obe moštvi sta nastopili v zelo okrnjenih postavah in ni tekma sama nudila posebnega športnega užitia. Občinstva je bilo preko 200, sodnik objektivno.

S. S. K. Hermes — motociklistična se udeležila dne 5. septembra t.l. s 10 motorji motociklističnih dirk v Zagrebu. Odhod je dne 4. septembra s tovornim avtomobilom izpred Jugoslovskega, garaže Dosa v Šiški, povratek istega dne okoli polnoči. Nekoliko je že praznih mest. Gostje vabljene! Cena vožnje tja in nazaj Din 60.— s vstopnino na dirko. Preskrbljeno je za vse udeležence v Zagrebu za ceno prenočišča in prehrano. Lepa prilika za ogled Zagrebškega velesejma. Prijaviti se je do 8. septembra ob pol 9. v tajništvo, Aleksandrova cesta 5. (prilijče desno). Drevo ob pol 20. je v restavraciji »Na-na« sestanek vseh vozačev, ki bodo nastopili v Zagrebu! — Načelnik.

28K. Hermes (nogometna sekcija). Danes strogo obvezen trening I. skupine ob 17.30 dalje. Trening bo ob vsakem vremenu. Načelnik.

Sokolstvo na kraljev rojstni dan

članstvu, naraščaju in deci!

Letošnji rojstni dan staroste Saveza kraljevine Jugoslavije, Nj. Vel. kralja Petra II. bo Sokolstvo na področju Ljubljane proslavilo na svečan način.

Po sklepu meddržavne seje bodo v okviru proslave tele prireditve:

1) V ponedeljek 6. septembra 1937 dopoldne ob pol 12. uri slavnostna seja vseh ljubljanskih sokolskih društev v telovadnici Ljubljanskega Sokola v Narodnem domu.

2) Istega dne zvečer baklada in obhod po mestu.

Značaj prireditve in položaj Sokolstva zahtevata brezpogojno sodelovanje vseh, ki čutijo danes sokolsko. S svojim sodelovanjem bomo pomnovo izpričali ljubezen in vdanost svojemu kralju in Jugoslaviji ter privržnost jugoslovenski državi misli.

Prvi del svečanosti se bo vršil ob vsakem vremenu. Udeležba vseh pripadnikov — članstva, naraščaja in dece — v meščanski obleki in z znakom.

Pri bakladi in obhodu sodeluje članstvo in naraščaj obojega spola v kroju, deca ne sodeluje. Kdor nima slavnostnega kroja, se mora udeležiti obhoda v meščanski obleki in z znakom.

Zbor za članstvo in naraščaj bo na letnem telovadišču na Taboru ob pol 19. uri. Sprevod krene točno ob 19. uri izpred Tabora po Vidovogrski cesti, Komenškega ulici in Tavčarjevo ulico, po Tyrševi cesti, Šelenburgovi ulici, Gradišču, Cesti 29. oktobra in Tržaški cesti na Vič pred spomenik kralja Aleksandra I. Udeležitelja. Pred spomenikom stik in pozdrav. Po pozdravu bo krenil sprevod po Rožni dolini, po cesti v Rožno dolino, Erjavčevi cesti, Gradišču, Šelenburgovi ulici in Aleksandrovi cesti pred Narodni dom, kjer bo razhod.

Za primer slabega vremena baklada odpade.

Z D R A V O !

V Ljubljani, dne 27. avgusta 1937.

Ljubljanski Sokol
Sokol I Tabor
Sokolsko društvo Ljubljana II
Sokolsko društvo Ljubljana III
Sokolsko društvo Ljubljana IV
Sokolsko društvo Ljubljana — Moste
Sokolsko društvo Ljubljana — Šiška
Sokolsko društvo Ljubljana — Štepanja vas
Sokolsko društvo Ljubljana — Vič
Sokolsko društvo Ljubljana — Zg. Šiška

Madžarski zdravniki v naših zdraviliščih

Obiskali so Rogaško Slatino, Dobrno, Rimske Toplice

Dobrno, 30. avgusta.

V soboto je obiskalo zdravilišče Dobrno 70 madžarskih zdravnikov iz obmejnih krajev Madžarske. Preko Kotoribe so se pripeljali do Celja, kjer so jih pričakali zdraviliški avtobusi in zastopnik zdravilišča. Pred upravnim poslopjem zdravilišča je pozdravil goste upravnik dobriških toplic ter jim je potem razkazal zdraviliške zanimivosti, predvsem nove kopališke naprave. Udeleženci ekskurzije so bili očarani od lepote zdravilišča in njega okolice, posebno so pa bili iznenadeni nad moderno in higiensko urejenimi kopališkimi napravami. Potem ko so se tudi osebno prepričali o prijetnem užitku termalnih kopeli, so se zbrali zvečer k skupni večerji v zdraviliški dvorani, ki je bila v to svrhu primerno okrašena.

Med večerjo je pozdravil goste g. upravnik zdravilišča, ki jim je v kratkih besedah opisal zgodovino toplic in velike uspehe, ki jih je doseglo to kopališče na zdravstvenem področju. Zdravniki in uprave kopališče so internacionalni, je naglasil g. upravnik, zato so v prvi vrsti poklicani, da pospešujejo pomirjenje med narodi in da v skupnem sodelovanju vodijo borbo za svetovni mir.

Po odgovoru g. dr. Balacea, organizatorja in vodje ekskurzije, je nastala v dvorani manifestacija za prijateljstvo med Jugoslavijo in Madžarsko. V najboljšem razpoloženju so se v pozni uri napotili gosti k počitku.

V nedeljo jutraj so gosti napravili izlete v bližino okolice, kjer so se divili romantični lepoti Dobrne. Ob 11. so poslušali zdravniki in novinarji v zdraviliški dvorani predavanje dr. Trenza o zdravilišču in njega indikacijah. Po obedu so se pa peljali z zdraviliškimi avtomobili spet v Celje in to izredno zadovoljni nadaljevali svojo informativno potovanje v Rogaško Slatino.

Rogaška Slatina, 30. septembra. Snoči je prispelo v Rogaško Slatino 124 madžarskih zdravnikov in novinarjev. Na obisk v zdravilišča dravske banovine sta jih povabila Putnik in ravnateljstvo tukajšnjega zdravilišča. Med gosti je 20 novinarjev, ki zastopajo madžarske časopise v obmejnih krajih, predvsem iz Pečuja, eden pa zastopa list iz Budimpešte.

Na postaje je goste pozdravil upravnik zdravilišča Gračner. Ravnateljstvo zdravilišča je snoči priredilo gostom banket, katerega so se med drugimi udeležili: dr. Avramović v imenu bana dravske banovine, dr. Ahčin kot zastopnik zdravniške zbornice v Ljubljani, dr. Matko v imenu zdravniškega društva v Ljubljani in dr. Slajmer v imenu tujskoprometne zveze v Mariboru.

Na banketu je prvi govoril organizator izleta na madžarski strani dr. Balacz, občinski odbornik iz Pečuja. Zahvalil se je za gostoljubnost in prijateljski sprejem, ki so ga bili deležni njegovi tovariši. V znak prijateljstva in zahvale je izročil zastopniku bana, upravniku zdravilišča ter za-

stopnikom zdravniške zbornice in zdravniškega društva iz Ljubljane po en ključ pečujškega mesta. Nato so govorili dr. Schick kot predsednik zveze za tujski promet v Pečuju in dr. Bala, šef bolnišnice blagajne v Pečuju, ki se je toplo zavzemal za nadaljnjo poglabitev prijateljskih stikov med Jugoslavijo in Madžarsko, pri čemer naj bi sodelovali zlasti zdravniki.

Z jugoslovenske strani so govorili upravnik zdravilišča in zastopnik zdravniške zbornice, zdravniškega društva v Ljubljani in zveze za tujski promet v Mariboru. Gosti se popoldne odpeljejo z avtobusi v Maribor, da si ogledajo mesto. Zvečer bodo prisostvovali predavanju o zdravilni vodi Rogaške Slatine. Predaval bo profesor medicinske fakultete v Beogradu dr. Nenadović. Jutri se gosti vrnejo domov čez Kotoribo.

Maribor, 30. avgusta.

Danes ob 15. se je v štirih avtobusih pripeljal v Maribor skupina madžarskih zdravnikov in novinarjev, ki so posetili naša letovišča in zdravilišča, tako Rogaško Slatino, Dobrno in Rimske Toplice. Gostje so si pod vodstvom ravnatelja mariborskega Putnika g. Loosa in prof. Baša ogledali mesto. Nato so se odpeljali na Mariborski otok, kjer jih je mestna občina gostila z malico. V imenu občine jih je pozdravil župan dr. Juvan, v imenu zdravniškega društva pa primiraj dr. Lutman. Za pozdrave sta se zahvalila univ. prof. Balacz in ravnatelj mesta Pečuja g. Schick. Gostje so se zelo pohvalno izrazili o lepotah našega mesta. Ob 19. so se preko Ptuja in Majšperk vrili v Rogaško Slatino, od koder se jutri ob 14. vrnejo na Madžarsko.

Japonci slave zmage na Kitajskem

Ko so prispeli v Tokio prve vesti o japonskih zmagah na kitajskem bojišču, so se uvrstili otroci v dolg sprevod in so nosili po ulicah kip Bude

Zaročenka egiptskega kralja

Zdaj je še „čista roža“, po poroki postane „Edina“

Kakor smo že poročali, se je mladi egiptski kralj Faruk te dni zaročil s 16-letno Sazi Naz Zulfikar, hčerjo sodnika pri mešanem sodnem dvoru v Aleksandriji, Jusufom Bejem Zulfikarjem. Poroka bo prihodnje leto v Kairu, čim bo nevesta dosegla svoj 17. rojstni dan. Kralj Faruk se bo s tem poročil s prijateljico iz otro-

ških let. Sazi Naz je intimna prijateljica kraljevih sester. Njena mati je bila hči bivšega ministrskega predsednika Mohameda Saida paše in dvorna dama Farukove matere, kraljice Nazli.

Sazi Naz — ime je perzijsko in pomeni »čista roža« — je spremljevala kraljevo družino na nedavnem potovanju po Evropi. Izvira iz stare turške rodbine. Čeprav ni kraljevske krvi, so v Egiptu zelo zadovoljni s tem, da postane kraljeva soproga.

O mladem kralju, ki je šel pred nekoliko tedni nastopil vladarske posele, poročajo angleški listi, da ima navzlic svoji mladosti svoje lastne nazore, kar je ugotovil tudi ministrski predsednik Nahas paša kmalu po smrti njegovega očeta. Zanimajo se zelo za starine svoje dežele in se kakor večina Egiptčanov zanima tudi za vse tehnične stvari. Neki prijatelj, ki ga je letos srečal v Švici, se je moral z njim večkrat peljati z žično vzpenjačo navzgor in navzdol, dokler ni mladi kralj dobro preštudiral mehanizma te naprave. Prav tako se zanima za fotografijo in kemije. Bavi se z vsemi sporti in igra posebno dobro polo, ki ga goji že od svojega 11. leta.

Sazi Naz Zulfikar je dobila po poroki ime Farida, po naše »Edina«, kajti egiptska tradicija zahteva, da mora nositi kraljica dežele pristno domače ime.

Katekizem japonskega vojščaka

Pet zapovedi nebes in zemlje, s katerimi bo Nipon zmagal

Tenke knjižico, ki je na njenem ovitku naslikan ognjeno rdeči krog vzhajajočega sonca, nosi vsak japonski vojak v svojem tornistru. To je katekizem japonskega vojaka. Mikado sam govori v njem svojim bojovnikom:

»Vi ste moje noge, jaz sem vaša glava!«
»Zapomnite si: dolžnost tehta kakor gorovje, smrt je lažja od peresa!«
»Zvestoba pomeni držati besedo, krepost vršiti svojo dolžnost!«

»Če se ne potrudite, da bi bili preprosti, se boste pomehkužili, veselili se boste razvratu in ekstravaganca. Skopuštvu in sebičnosti se vas bosta polastila, propadali boste čedalje bolj. Potem vas tudi ne bosta rešili ne junaštvo ne zvestoba. Prekasno bo!«

»Če srce ni iskreno, so lepe besede in dobra dejanja nesmiselna. Če je pa srce brzo skritih misli, tedaj bo uspelo vse!«

Vsako teh zapovedi ilustrirajo primeri in knjižica končuje z besedami:

»Teh pet zapovedi je pot nebes in zemlje. Sledite jim in Nipon bo zmagal!«

Berač odklanja

dva milijona lir

V Orti v Italiji živi sivolas berač, neki Borello, ki je odklonil dedščino 2 milijona lir, ki bi jo prejel zavoljo smrti svojega sina. Pred tridesetimi leti je ta sin Borella gospodarsko uničil, potem je odpotoval v Švico in se za svojega očeta, ki je živel beraško življenje, ni več brigal, čeprav je postal sam bogat.

Dolga je bila ločitev...

Vojak vojske generala Franca je po vkorakanju v Santander po trinajstih mesecih ločitev zopet našel svojo hčer

Otok se pogreza v morje

Iz Manile poročajo, da se ponavljajo na malem otoku Alabatu, 160 km južno od tega mesta, že nekaj časa manjši potresni sunki. Na otoku živi 6000 ljudi, ki prenočujejo ta čas na prostem, ker so se številne hiše in cerkve v krajih Alabat, Perez in Quezon zrušile. Ljudi se je polotila buda panika, ker imajo vtis, da se bo otok pogreznil v morje, kajti morska gladina se neprestano dviga. Manilske oblasti so poslale tja posebno komisijo, da prouči to stvar. Škodo zaradi zadnjih potresov, ki so divjali v južnem delu otoka Luzona, na katerem leži filipinsko glavno mesto Manila, cenijo na tri in pol milijona dolarjev, nekateri celo na sedem milijonov dolarjev.

Komunizem v teoriji in praksi

Zanimivo mezdno gibanje, ki kaže komunistična načela v teoriji in praksi, je nastalo v delavskem konsumnem društvu v St. Quentinu v Franciji. To društvo je pod komunističnim vodstvom in je med drugim svoje radikalne nazore izpričalo pred kratkim, ko je stavkujoče poljedel-ske delavce podprlo z živili, da so mogli vztrajati in je šel del žetve v nič.

Sedaj pa se je izkazalo, da to društvo svojim lastnim nameščencem ne dovoljuje uporabe socialnih zakonov. Posledica je bila, da so stopili v stavko delavci njegove pekarnice in šoferji njegovih tovornih avtov, ter da bodo zastavili tudi njegovi premogariji. V Franciji zbujajo ta nenavadna stavka veliko pozornost.

Angleško-japonska napetost

Sir Hughe Knatchbull Hugessen, angleški poslanik v Sanghajju, ki je bil prošle dni ranjen od japonskega letalca. Anglija je zaradi tega dogodka podzvela v Tokiju zelo energično demaršo

Emigracija in imigracija

Navzlic mnogoštevilnim težavam je Mednarodnemu uradu dela uspelo sestaviti splošno statistiko tujcev v poedinih deželah. Ta statistika ugotavlja med drugim, da je bilo do 1. 1931. največ inostrancev v Španiji, Italiji, Franciji, Holandski, Argentini, Kanadi, v Holandski Indiji, na britsko-malajskih otočjih in v Koreji.

Do 1. 1930 je prišlo v Evropo (razen Rusije) na vsakih 1000 domačinov povprečno 15 inostrancev, na Luksemburškem pa celo 186 in v Franciji 66.

Med tako zване »emigracijske dežele«, to je dežele, ki imajo večje število svojih državljanov zunaj svojih mej nego tujcev v svojih mejah, spadajo Velika Britanija, Španija, Italija, Poljska in Sovjetska Rusija. Druge »imigracijske dežele«, ki imajo več tujcev doma nego svojih državljanov zunaj, pa so med drugimi Zedinjene države, Argentina in Francija.

Dva pobegla slona

Znanemu cikusu Sarasani, ki gostuje ta čas v Amsterdamu, so pripeljali pet slonov. Na cirkuskem ozemlju so se živali nenadno splašile in zbežale.

Osebuje je uspelo, da je trojico ubežnikov takoj prijel, dva slona pa sta hudo pogospodarila po nekem šotoru, nato sta ste kila na cesto, kjer je nastala prava panika. Za beguncema je teklo osebje cirkusa, policija na konjih in peš ter celo na motorjih. Šele potem, ko sta slona napravila poplah po celi vrsti ulic, je ljudem uspelo, da so ju ujeli in privezali k drevesom. Nekega zasledujočega paznika je ena izmed živali treščila na tla in so ga morali težko polomljenega spraviti v bolnišnico.

September - oktober

10 dnevno zdravljenje

700.— dinarjev

VSE vračunano: stanovanje (vsaka prosta soba na izbiro) hrana (v vsaki restavraciji a la carte) 2 zdravniška pregleda, od zdravnikova predpisane zdravilne oglikove in mineralne kopelji velika analiza seči, vse takse, postrežba in pitje zdravilne vode.

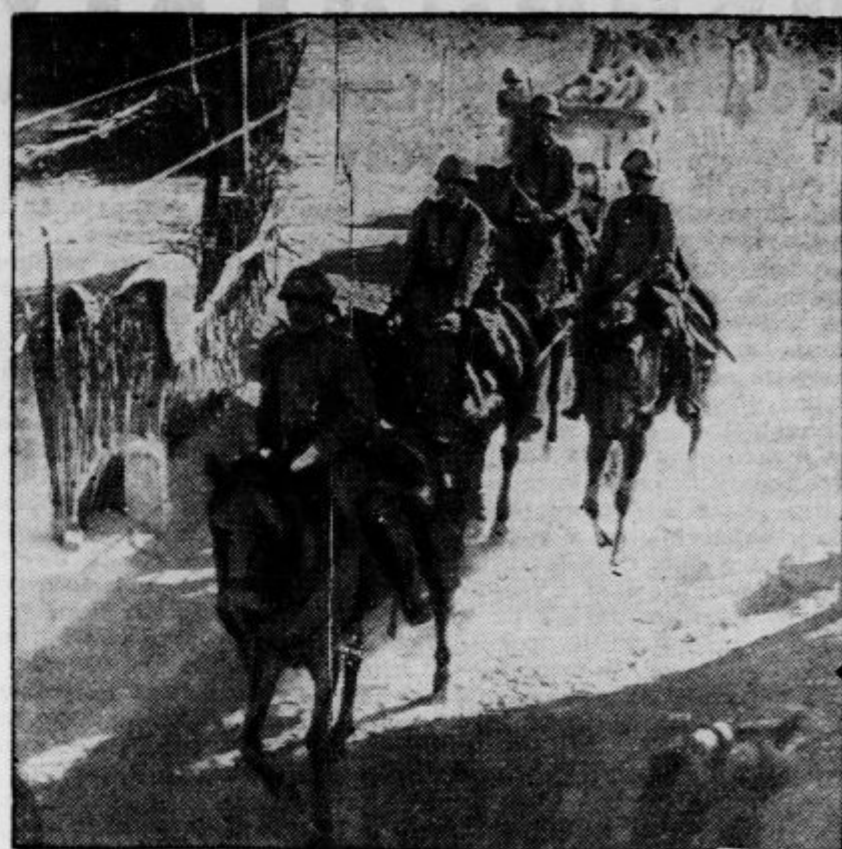
Moderni komfort. — Kavarna. — Ton-kino. 300 sob (150 s tekočo vodo). — Prospekte in navodila pošilja:

Uprava Radenskega zdravilnega kopališča Slatina Radenci (pri Mariboru).

Skrivnost kresnic

Iz Tokija poročajo, da je japonskemu profesorju Šibatiju uspelo pojasniti skrivnost »mrzle luči«, kakršno dajejo n. pr. kresnice. Učenjak je svetilni organ teh hroščev raziskal z Röntgenovimi žarki in pravi, da je v tem organu odkril kristal, ki oddaja mrzlo svetlobo. Zdi se, da gre za snov, ki se prične svetiti z drgnjenjem, v tem primeru jo drgnejo mišice.

Japonsko prodiranje na Daljnem vzhodu

Jezdeci, ki nosijo s seboj uničenje in smrt

Krez Amerike je mrtev

Andrew Mellon, eden najpopularnejših Američanov

V Southamptonu je nenadoma preminul bivši finančni minister ameriških Zedinjenih držav, Andrew Mellon. Pokojnik, ki je bil znan tudi kot velik zbiratelj starin, je učenjak visoko starost 84 let.

Mellon je bil v Ameriki eden izmed najpopularnejših mož, saj je bil tudi tretji največji bogataš v Zedinjenih državah! Zaman so se poznavalci ameriških finančnih mogotcev trudili, da bi dognali vrednost njegovega imetja. Ta skrivnost pojde z Mellonom v grob. Izven dvoma pa je, da je bil Mellon eden izmed Krezov današnjih dni.

V nasprotju s Fordom in Rockefellerjem, Mellon ni bil selfmademan. Rodil se je v Pittsburgu kot sin irskega emigranta. Njegov oče se je zasedal v bančništvu. Na tej poti mu je sledil tudi sin, ki je že v razmeroma mladih letih izvedel več denarnih operacij, ki so mu prinesle najboljši sloves. Postal je kmalu ugleden magnat v industriji železa, premoga, aluminija in piva. Med največje uspehe njegovega življenja spada gradnja petrolejskega voda iz zapadne Pensilvanije do reke Delaware. S tem je posekal mnogo močnejšega Rockefellerja. V Ameriki je bil Mellon tudi skoro izključni gospodar najdišč aluminija.

L. 1921. je opustil vse druge funkcije in je prevzel pod prezidentom Hardingom finančni resor. Vrgel se je tudi v politiko in je postal čez noč silno popularen. Znižal je davke dosegel presežke v proračunu, a l. 1932. se je ožen s Hoovrom poslovil. Nato je bil dve leti ameriški poslanik v Londonu, po

Andrew Mellon

poteku te dobe pa se je z vso vnašo posvetočil zbiranju slik.

Zadnja leta se je imenovalo Mellonovo ime večkrat z zvezi z veliko afero utajevanja davkov, ki menda še zdaj ni razčiščena do kraja. Da bi ublažil to gonjo, je Mellon ponudil ameriški vladi svojo zbirko slik. Preden pa je padla zadnja odločitev v tej stvari, je stari Krez zapel oč in Amerika je izgubila z njegovo smrtjo dragoceno pridobitev.

Tajnik Staviskega zopet straši

Imel je v Parizu bar, v resnici pa je vodil tolpo tihotapcev

Romanino v svojem baru

Nekega Gerarda, ki posojuje pariškim kavarjem naprave za popularne igre, je nedavno pritnila neka tihotapska tolpa in je hotela iz njega izsiliti 50 tisoč frankov. V nasprotnem primeru so mu grozili s smrtjo. Toda Gerard je bil oprezen. Banditom ni šel na limanice. Zato ga je eden izmed tihotapcev zvečer napadel na enem izmed pariških bulvarov in ga je vseskal za ušesom. Naslednji dan so mu banditi vnovič pisali. Zahlevali pa so od njega »samo« 35 tisoč frankov. Gerard je bil tišek. Prinesel je denar, številke bankovcev pa si je zabeležil in je o tem obvestil policijo.

Na ta način je pariška varnostna oblast izsledila deset glav broječo tolpo, katero je vodil — Romanino! Tolpa se je bavila z izsiljevalnimi posli, poleg tega je ponarejala polne liste, prodajala je ukradene avtomobile in je razpečavala prepovedana mamila.

ANEKDOTA

Pokojni Maks Liebermann je bil nekaj časa profesor na državni akademiji in je imel mnogo učencev. Nekega sončnega dne pa so prihajali gojenci trumoma iz klopi ter ga prosili, naj jim dovoli, da odidejo za ta dan domov. Imeli so vsi enake izgovore. Liebermann je napravil temu konec s pozivom: »Zdaj pa prosim: Tisti, ki jim je umrla stara mati, naj stopijo na desno, tisti, katerih sestra ima danes poroko, pa na levo!«

VSAK DAN ENA

»Kaj pa pomenijo ti komični kipi okoli tvoje hiše?«

»Veš, z njimi odganjam muhe od stavanja...«

(Politiken)

Nov rekord s padalom

Mojster skakanja s padalom, ruski letalec Kajtanov, je dosegel nov rekord in prekosil tako svoje prejšnje svetovne rekorde. Skočil je iz višine 11.037 m in srečno pristal. Do zemlje je rabil pol ure.

Točno plačaj »Jutru« naročnino Varuj svojcem zavarovalnico

Rafael Sabatini:

MORSKI KRAGULI

Gusarski roman

»Amen!« je vzdignila množica. »Hvala in slava Mu, ki nam je poslal Muhameda, Svojega preroka, da je prinesel svetu pravo vero! Preklet bodi šejtan, okamenjani, ki se bori zoper Allaha in Njegove otroke!«

»Amen!«

»Blagoslov Allaha in našega Gospoda Muhameda pridi na ta sejem in na vse, ki tu kupujejo in prodajajo! Allah naj jim pomnoži bogastvo in jim podari mnogo dni, da bodo oznanjali Njegovo slavo!«

»Amen!« je odgovorila množica. Napetost molitve se je sprostita v hrup in trušč, in vsak je izkušal dobiti kar najboljši prostor.

Dalal je plesnil z rokami, zavese so se spustile na tla, in očen se je pokazala gosta gneča sužnjev, ki jih je bilo vsega okoli tri sto, stlačeni v tri ločene stajle. V prvi vrsti srednjega prostora — tu sta bila tudi Rozamunda in Lionel — si videl dva krepka mlada Nubijca, vitka in mišičasta fanta, ki sta ravnozdno gledala predse; podoba je bilo, da ju njuna usoda prav nič ne teži. Na teh dveh se je ustavilo delalovo oko, in dasi je po na-

važni kupec zaznamoval sužnja, ki ga je hotel kupiti, je dalal vendar pokazal na to čvrsto dvojico, da bi z njima hitro in dobro pričel semenj. Gusar, ki je stal na straži, je ustregel povelju ter privedel črnca v krog.

»Tu je žlahten par,« je dalal oznanil, »močnih mišic in dolgih udov, kakor se lahko vsak prepriča. Sramota bi ju bilo ločiti. Kdor potrebuje takšno dvojico za težka dela, naj se oglasi in ponudi kupnino. Počasi je krenil dalal ob zidu, in gusarji so gnali sužnja za njim, da bi ju lahko vsi kupci videli in otipali.

V prednji vrsti onih, ki so bili zbrani pri vstopu, je stal Ali, poslan od Otmani, da bi izbral kakih dvesto čvrstih fantov za veslače na Sakr el Bahrovih galeasi. Ali je imel strog nalog, naj kupi samo najboljše blago, ki bo na ponudbo — z eno samo izjemo. Na galeasi niso potrebovali slabišev, ki bi bili s svojimi omedlevicami mornarjem v nadlego. Ali se je oglašil:

»Jaz iščem takih velikih ljudi,« je oznanil z važnim glasom, ki je obrnil vse oči nanj. Kar grel se je pod občudujočimi pogledi, namenjenimi častniku Oliverju reisa, enemu iz njih, ki so bili ponos islama in strah nejevernikov.

»Rojeni so za vesla, o Ali reis,« je slovesno odvrnil dalal; »koliko daš zanje?«

»Dve sto filipov za oba.«

Dostojanstveno je krenil dalal dalje, in sužnja sta mu stopala za petami.

»Dve sto filipov je ponudil za dvojico najvažnejših sužnjev, ki jih je Allaha naklonjenost kdaj poslala na ta semenj. Kdo da petdeset filipov več?«

Rejen Mayer v ohlapnem višnjem selhamu se je vzdignil s stopnic ob jami, ko je prišel dalal mimo njega. Sužnja, ki sta zaduhala novega kupca in sta si vsake družbe bolj želela kakor veselja na galeji, sta prisrčno, mu poljubila roke in se mu jela vpričo vseh dobrih kakor psa.

Mirno in ravnozdno jima je dresal s prsti po tleh, otipaval vsako mišico, jima prizgledoval ustnice ter pregledoval zobe in usta.

»Dve sto dvajset za oba,« je rekel. Dalal je stopal s svojim blagom dalje in oznanjal novo ceno.

Tako je končal obhod in spet obstal pred Alijem: »Dve sto dvajset je zljaj cena, o Ali. Tako mi kurana, tristo sta vredna med brati. Ali daš tri sto?«

»Dve sto trideset,« je bil odgovor.

Dalal se je vrnil k Mavru: »Dve sto trideset mi je zljaj ponudeni, o Hamet; doloži še dvajset.«

»Jaz? Ne, tako mi Allaha,« je odvrnil Hamet in sedel na svoje mesto. »Naj ju ima.«

»Vsa je deset filipov,« mu je dalal prigovarjal.

»Niti aspera ne.«

»Teda sta tvoja, o Ali, za dve sto trideset. Zahvali Allaha za takšno izvrstno kupčijo.«

Nubijca so predali Alijevemu spremljevalcu, in dalalova pomočnika sta pristopila, da uredita z gusarjem račun.

»Podajanje se je upel, smat Sakr el Bahrov ime ni zakonito poročstvo?«

Neprekršljiva postava pravi, da je treba odšteti kupnino, preden suženj zapusti semenj, o brat Ali.«

»Zgodilo se bo,« je bil nestirni odgovor, preden ju odvedejo, bosta plačana; ker jih pa potrebujem še več, poročamo za vse hkratu, ako je tebi prav. Ukazano mi je, naj kupim onegale človeka za svojega kapitana. Tako govorec je pokazal na Lionela, ki je klavirno stal zraven Rozamunda.

Zaničljivo presenečenje se je zazrcalo v dalalovih očeh, toda potiskusi je skriti svojo usoplost: »Privredite rumenolaste nejevernika semkaj,« je velel.

Dva gusarja sta zgrabila Lionela, Zaman se je trgal in upiral; videli so, kako se je ženska sklonila k njemu in mu hitro nekaj zašepetala, na kar je njegov odpor takoj ponehal. Brez volje se je dal zavleči na sredo trga.

»Menda ga potrebuješ za veslača, o Ali?« je zameketal Ajub el Sami čez ves trg, in obči smeh je pozdravil njegovo šalo.

»Za kaj pa drugega?« je vprašal Ali. »Ta bo vsaj po ceni.«

»Po ceni?« je z dobro hlinjeno zavzetostjo oporekal dalal. »Nikakor ne! Zal fant je in vrhu tega še mlad. Koliko daš? Sto filipov?«

»Sto filipov?« je zaničljivo vzdihnil Ali. »Sto filipov za to peščico kosti in kože? Ma šš — Al-lah! Pet filipov je moja cena, o dalal!«

Kulturni pregled

Razgovor z Ivanom Buninom

Sedli smo — Ivan Bunin, univ. prof. dr. Spektorski in pisec tega intervjuja — v udobne naslanjace v foyeru ljubljanskega hotela. V lahno zastri razsvetljavi, v oslavljenem blešku avgustovega popoldneva je dobilo obličje slavnega ruskega pisatelja po seboj izrazite, mehke poteze. Ivan Bunin ima fino izoblikovan obraz. Gladko obrto lice in živahno oči kažejo odblesek lepe duše. Fiziognomija pesnika in vidca, Bunin, tu di kot človek ne razotara svojega čitatelja. Zdi se, da ima pisatelj življenja Arsenje-

demnastimi leti, ko sem prihajal preko Ode se v emigracijo. Takrat so mi kot članu ruske carske akademije znanosti ponudili mesto profesorja na univerzi v Sofiji — da, celo imenovali so me ža. Nisem sprejel, ker sem menil — in tako smo v Rusiji gledali na te reči — da ne morem postati iz literata univerzni profesor, če se nisem na to smotrno pripravil. Ostal sem pisatelj in se pravo Jugoslavije zatekel v Pariz. Letos me je bila zavabila naša Adrijana, prispel sem v Dubrovnik, odkoder pa me je poleg prenapolnjenih hotelov prepadlo slabo vreme. Na tej poti sem si ogledal Dalmacijo, ki mi je prvič razkazovala svojo svojstvenost: je po svoje lepa in originalna, dokaj drugačna kakor francoska ali italijanska Riviera; zaradi te svoje posebne note ima bodočnost. Zanimala so me tudi mesta na vzhodu in jugu naše države, tam, kjer se srečujejo Orient in zapad. Tu sem s spominjal Carigrada, kjer sem bil trinajstkrat v življenju: trinajstič kot prebivalec iz domovine (ali verjete, da je številka trinajst nesrečna?). Na slavoslovijskih ravneh sem moral misliti na Rusijo, zlasti na Malo Rusijo. Tu v Ljubljani je zopet vse drugače: mesto napravi prijeten vtisk, gore, gozdovi, vsa ta alpska poezija zagrablja tujega človeka in mu daje posebno občutje prirode in življenja. Obžalujem, da se ne ugetnem tesneje približati vašemu svetu. Samo hitim mimo vas.

Potlej se je ruski mojster z ganotjem spominjal, kako lepo so ga bili sprejeli v Beogradu in v kakšno hvaležnostjo zapuščala našo zemljo. Priporočeval je o izletu na Avalo in v Oplenac. Na Avali mu posebno ugaja močujoči spomenik, ki ga tu grade po intencijah pokojnega kralja: Mestrovjeve karatide se mu vidijo edinstvene in ves spomenik ne bo imel po zasnovi in obliki nič podobnega v Evropi. Mehko je govoril tudi o Oplenju, v čigar cerkvi je stopila preden podota naše zgodovine in naše usode.

Nato se je spominjal sestanka z beograjskimi književniki na penkubski večerji, izvrstne valaške čorbe in belega šumadijskega vina, v katerem je bil ves genius loci te zelene dežele. Toda medtem je pretaklo že precej časa in v upanju na skorajšnje eвидenje v Parizu, Buninovem stalnem bivališču, sem hvaležno stisnil roko slavnemu Nobelovemu laureatu in reprezentantu velike ruske literature.

Zagrebsko gledališče v novi sezoni

Končno je gledališka uprava objavila načrt repertoarja za prihodnjo sezono in sicer z obširnim pojasnili, ne samo s suhim naštevanjem del, kakor je bila doslej navada. Tudi letos je zagrebsko gledališče zadnje objavilo svoj delovni program, namreč komaj 14 dni pred pričetkom sezone. Iz objavljenega načrta posnemamo, da je vodstvo resno upoštevalo številne kritike, ki so se oglašile ob koncu preteklega sezone in ki smo jih remizirali tudi v »Jutru«. Novi ravnatelj drame Dubravko Dujšin, se je prav resno polotil dela in priredil anketo med gledališkimi abonenti z vprašanjem, katero delo smatrajo za najbolj uspešno v pretekli sezoni. Ogromna večina se je izjavila za »Idiota« in Capkovo »Belo bolezen«, kar je nedvomno značilno.

V dramo bo letos uprizorjena predvsem vrsta hrvatskih klasičnih del, ki smo jih najbolj pogrešali v pretekli sezoni. Moderni domači program sicer ni še točno določen, vendar bo upoštevan vse, kar je zrelega za uprizoritev. Tokrat bo sicer skromno, vendar pa dostojno zastopana tudi slovenska dramatika z delom našega vodilnega dramatika. Inozemski klasični repertoar bo udeleženo veliko boljše kakor lani, prav tako tudi slovenska dela. Deloma namerava vodstvo drame izpolniti še lanske obljube. Vodstvo opere ima v načrtu številne domače premiere ter repri- zep uspešnih glasbenih del, kar je treba posebno poudariti glede na dejstvo, da je bil lani domači repertoar skorajda popolnoma zanemarjen. Napovedujejo tudi več domačih operet. Kakor kaže, ima obnovljeno gledališko vodstvo resno voljo zadovoljiti v vsakem pogledu publiko in kritiko, vse pa zavisl predvsem od umetniškega uspeha smotrnega in dobro zasnovanega repertoarnega osnutka.

V gledališču so že končane vse priprave za začetek nove sezone, ki se pričinja v Malem gledališču v soboto 4. septembra. Veliko gledališče bo odprlo občinstvu svoje duri nekaj dni pozneje, ko bodo popolnoma izvršene vse prenovitve in prezidave, ki bodo zlasti omogočile najmoderneje reševanje scensko-tehničnih nalog. Tudi v občinstvu je oživelo zanimanje za gledališče. Zopet se moramo vrniti k prej omenjeni anketi in ugotoviti, da publika soglasno zahteva resen repertoar, ki bo na umetniški višini, v prvi vrsti klasične in pa dela, ki obdelujejo sodobne probleme. Po mnenju vodstva drame naj zagrebsko gledališče kot narodna ustanova služi v

prvi vrsti narodni kulturi v ožjem pomenu besede ter uprizorja predvsem dela trajne vrednosti iz starejše in novejših hrvatske dramske književnosti. V duhu teh načel bo drama otvorila novo sezono s klasično tragedijo Franje Markovića »Karlo Drački«, ki ni bila že dolgo na odru. Dubrovniška klasika bo oživela s komedijo »Dunko Maroje« Marina Držića. Ob priliki 300 letnice smrti Ivana Gundulića se bo uprizorila njegova »Dubravka« v novi predelavi in inscenaciji, da tako postane res reprezentativno delo hrvatske klasične igre. Poleg tega nameravajo obnoviti tudi nekatere starejše kajkavske komedije. Za moderni repertoar so prispela dela več hrvatskih pisateljev, medtem ko nekatere avtorji še pripravljajo. Tako so objavili svoja nova dela Milan Begović, Geno Senčič, Ka Mesarić, A. Muradbegović, da omenimo samo nekatere. Najbrže bo izvedeno tudi novo delo Miroslava Krleža. Iz slovenske literature bodo ponovno oživeli Cankarjevo komedijo »Za narodov blagor«, izmed srbskih pisateljev pa nameravajo uprizoriti med drugim eno izmed najnovejših del B. Nušića.

Ravnateljstvo drame bo posvetilo mnogo pozornosti izvajanju klasičnega repertoarja, toda brez suhega akademizma, ker vidi v klasičnih vrhunec gledališkega ustvarjanja in kulturno dobro vseh človeštva. Shakespeare bo zastopan s komedijo »Ukročena trmoglavka« in z »Zimsko pravljico«, obe deli v prevodu dr. M. Bogdanovića. Pripravlja tudi Schillerjevega »Don Carlosa« ter Molièrovega »Tartuffa« v novem verzifikirani prevodu dr. S. Ježića. Izkušnja je pokazala, da zapuščajo največji vtis v občinstvu dela starejših in novejših ruskih pisateljev. Tako bodo to sezono izvedeni »Bratje Karamazovi« Dostojevskega v novi dramatizaciji, »Proces« kot nadaljevanje »Svade Krečinskega« Suhovo-Kobylina in komedija sodobnega dramatika Bulgakova. Češkoslovaško bo zastopal Werner s svojo aktualno dramo »Ljudje na ledeni plošči«. Vsekakor bo uprizorjeno še kakšno delo Shawa, medtem ko bo ameriško dramo predstavljali Nobelov laureat O' Neill s svojo igro »Milijoni Marca Polca«. Iz francoske književnosti bo zastopana starejša družabna drama (Sardou), lahka komedija (Feydeau) in najnovejša uspešna komada francoskih naprednih gledališč: »Ne bo trojanske vojne« (Giraudoux) in »Potnik brez prtljage« (Anouilh). Italijanski dramatik Pirandello bo zastopal po svojem posebno značilnem delu »Tako je, če se vam zdi...« A Benedetti s komedijo »Rdeče rože«. Izmed madžarskih komedijografov, ki se odlikujejo kot posebno posrečeni pisatelji za publiko, bodo prikazani Fodor («Družabna igra») in Bus-Fekete («Tašča»). Uprizorile se bodo tudi predstave za otroke, velike in male, in sicer bosta izvedeni otroški igri »Peter Pan« (Barrie) in »Doživljaj doktora Dolitla« (Loofing).

Opera bo ostala pod vodstvom skladatelja Krešimir Baranovića. To sezono namerava uprizoriti vrsto značilnih glasbenih del, ki doslej še niso bila izvedena ali so toliko pomembna, da jih kaže v daljšem presledku zopet popolnoma obnoviti. Posebna pozornost bo posvečena domačim in slovenskim delom. Pripravljajo kar tri nova domača dela in sicer »Mirjana« Josipa Mandića, »Sončnica« Borisa Papanopolja in balet »Srednjeveška ljubezen« Frana Lhotke. Mandićeva opera je bila lani prvič izvedena na češkoslovaškem, Lhotkin balet v Zürichu, medtem ko bo »Sončnica« imela v Zagrebu svojo krstno predstavo. Da izpopolni slovenski repertoar, bo opera izvedla izmed čeških del Dvořákovega »Jakobína« in po možnosti Janačekovo »Lisico zvirepko«, izmed ruskih pa »Zlatega petelina« Rimškega-Korakova. Iz klasičnega repertoarja nameravajo izvesti Haydnovo končno opero »Zivljenje na lunu«. Nadaje bo uprizorjen Verdijev »Falstaff«, mojstrsko delo iz zadnje epohe skladateljevega stvarjanja. V nadaljevanju popolnega Wagnerjevega »Ristana Nibelungov« bodo izvajali to sezono »Siegfrieda« a »Rajsko zlato« in »Walkiro« ponovili. Iz del Wolfa Ferrarja, avtorja znamenitih oper »Suzanna tajna« in »Štirje grobiani pride na oder še »Nakit Matere božje« v novi tekstni predelavi. Iz italijanske operne literature nameravajo izvesti še melodično opero »La Wally« Puccinijevega prednika Catalana. V operi bodo tudi to sezono glasbeno in scenski popolnoma obnovljena nekatere dela iz stalnega repertoarja in sicer izmed domačih avtorjev »Medvedgrška kraljica« Saffarke-Kavića, izmed inozemskih pa »Mojstri pevci«, »Carmen«, »Mignon« in še nekatere.

Znano je že, da je vodstvo opere angžiralo dva ljubljanska prominenta: koloraturno pevko Zvonimiro Župevc in tenorja Josipa Gostića, ki sta tako še ojačila odlično slovensko častstvo zagrebske opere. Stalno bo gostoval tudi italijanski tenor Christy Solari. V opernem repertoarju bodo takisto uprizorili več novih domačih del: Hirsler-Dubajčić »Iz Zagreba v Zagreb«, Glog »Na sinjem Jadranu« in Pordeš »Omer pašca«. Izmed klasičnih operetnih del pridejo na vrsto »Kraljčin robček« J. Straussa in Zellerjev »Ptičar«, med modernimi operetami pa Potterjev »Car Broadway« in Abrahamovo najnovejša delo »Roxi« in njena moštvo.

Uvelj, gubasti koži

VRAČANA MLADOST

PRESENETLJIVO
ODKRITJE
ZDRAVNIKA

NEKI dunajski medicinski strokovnjak list objavlja poslednje zmagoslavje znanosti, ki bo zadivilo svet. Dognan je bil ne samo vzrok gub, marveč tudi način, kako jih je mogoče odstraniti. Materam pa celo tudi starim mamam se lahko vrne čista sveža polt njihovih dekliških dni. Zene s 50 pa celo tudi 60 leti lahko spet dobijo gladko in nenagubano mladostno kožo.

KLINISKI PREIZKUSI

Gube izhajajo od tega, ker koža s staranjem izgublja nekatere bistvene redilne elemente. Te elemente zdaj pripravljajo iz skrbno odbranih mladih živali. Čim dobi človeška koža spet te elemente, jo osvežijo in pomladijo. To so presenetljivi rezultati raziskovanj, izvršenih na dunajskem vseučilišču pod vodstvom profesorja dr. Stejskala. Izključno pravico izkoriščanja odkritja tega profesorja si je z ogromnimi stroški pridobila tvrdka Tokalon. Njen ekstrakt živih

kožnih celic, ki se imenuje »Biocela«, se lahko najde samo v kremi Tokalon (rožnate barve). Pri kliničkih preizkusih, pri čem nah od 60 do 70 let so bile gube odstranjene v 6 tednih (glej izbrano poročilo v Dunajskem Medicinskem Vestniku).

USPEH ZAJAMCEN

Uporabljajte vsak večer rožnato kremo Tokalon, hranilo za kožo. Ona hrani in pomlaja kožo med tem ko Vi spite. Gube kmalu izginejo. V nekaj tednih boste za leta in leta mlajši. Čez dan uporabljajte belo kremo Tokalon (brez masčobe). Ona razkroja zajedalce, krči povečane žnojnice in napravi najtemnejšo in najodpornjšo kožo mehko, belo in gladko. Uspešni rezultati so zajamčeni ali pa se Vam vrne denar.

Zapiski

K poročilu o pedološkem kongresu v Ljubljani. V poročilih o kongresu slovenskih pedologov je po nealibi pomoti izostala omemba predavanja, ki ga je imel v petek univ. prof. dr. Bohuslav Havranek iz Brna o razvoju hypoxale v desetem in enajstem letu. G. dr. B. Havranek poznajo in uvažujejo naši lingvistični znanstveniki kot enega najodličnejših predstavitev strukturnega nazora v češki lingvistiki. Tudi v omenjenem predavanju na pedološkem kongresu je razglabljal nekatere probleme razvoja otroka z vidika strukturalizma. Odlični češki znanstvenik je član Modernega lingvističnega krožka v Pragi in urednik revije »Slovo a slovesnost, čije stremiljenja in vidiki so bili že ponovno prikazani v »Jutru« kot primer modernih nazorov in metod na področju celotnih jezikovnih in narodopisnih raziskovanj. G. prof. dr. Havranek se je za časa svojega bivanja v Ljubljani zanimal tudi za nekatere širša vprašanja našega

znanstvenega in splošno kulturnega sodelovanja.

Srbskohrvatska Studija v Michelangelu, delo italijanskega B. Vitezića, je pravkar izšla kot novi zvezek beograjske biblioteke »Biografije znamenitih ljudi.«

IV. Cankar v nemškem prevodu, Nedeljski »Wiener Tagblatt« je priobčil v prevodu Katarine Jovanović črtico Ivana Cankarja »Dati.«

Tržaški »Il Piccolo della Sera« je priobčil 26. avgusta v svoji literarni prilogi članek znanega kritika in prevajalca Umberta Urbanija »Francesco Salesio Finzgar e Saverio Mesko. Due scrittori sloveni amici dell'Italia.«

Razstava češkoslovaške umetnosti v Moskvi. Po prizadevanju in sodelovanjem obojestranskih službenih in umetniških krogov bo od 15. septembra do 15. oktobra t. l. v Moskvi razstava češkoslovaške likovne umetnosti. Zastopanih bo 75 umetnikov brez narodnostne razlike in njih dela bodo prikazovala smeri in uspehe čel. umetnosti v zadnjih 30. letih.

RADIO

Podroben program ljubljanske in vseh evropskih radijskih postaj dobite v vodilni in bogato ilustrirani slovenski radijski reviji »Naš Val«. Mesečna naročnina samo 12 din. Naroča se pri upravi v Ljubljani, Knafljeva ulica 5.

Torek 31. avgusta

Ljubljana 12: Odločki iz oper (plošče). — 12.45: Vreme, poročila. — 13: Čas, spored, obvestila. — 13.15: Koncert Radio orkestra. — 14: Vreme, borza. — 19: Čas, vreme, poročila, spored, obvestila. — 19.30: Nac. ura: Vas in mesto v naši narodni glasbi (komponist Anton Dobronič). — 19.50: 10 minut zabave. — 20.10: Ribarstvo v dravski basinovi (g. Alojzij Sulgaj). — 20.30: Večer operetne glasbe. Sodelujeta gdč. Jelka Iglčeva in Radio orkester. — 22: Čas, vreme, poročila, spored. — 22.15: Godba za ples (plošče).

Sreda 1. septembra

Ljubljana 10: Prenos otvoritve ljubljanske velesejme. — 12: Plošče po željah. — 12.45: Vreme, poročila. — 13: Čas, spored, obvestila. — 13.15: Španski napavi (plošče). — 14: Vreme, borza. — 19: Čas, vreme, poročila, spored, obvestila. — 19.30: Nac. ura. — 19.50: Hah. — 20: Harmika in citre (plošče). — 20.10: Mladinska ura: Eno in drugo še o glasbi (dr. A. Dolinar). — 20.30: III. koncert oddelka Glasbene Matice (vodi ravnatelj E. Lajovec). — 21.15: Podoknice (plošče). — 21.30: Koncert Radio orkestra.

— 22: Čas, vreme, poročila, spored. — 22.15: Radio orkester.

Beograd 17.20: Orkestralni in pevski koncert. — 20: Pevska ura. — 20.30: Humor. — 22.15: Pesmi. — Zagreb 20: Prenos iz Ljubljane. — 22.50: Lahka in plesna muzika. — Praga 19.35: Zabaven program. — 20.50: Orkestralni koncert. — 22.50: Plošče. — Varšava 19: Lahka glasba. — 21: Chopinove klavirske skladbe. — 22: Lahka godba in ples. — Dunaj 12: Lahka glasba s plošč. — 13.10: Orkester. — 16.05: Nove plošče. — 17.30: Sodobni avstrijski skladatelji. — 19.25: Koncert dunajskih simfonikov. — 20.45: Plošče. — 21.45: Violinske skladbe. — 22.20: Ples. — 23: Lahka glasba. — Berlin 19.15: Plošče. — 20.10: Koncert orkestra in solistov. — 22.30: Plesna muzika. — München 19.15: Vojaške koračnice. — 20.10: Orkestralni koncert. — 21: Zvočne slike z morja. — 22.30: Lahka in plesna muzika. — Stuttgart 19.15: Vedra glasba. — 21.15: Koncert Griegove glasbe. — 22.30: Lahka in plesna muzika. — Rim 17.15: Plesna muzika. — 21: Vojaška godba. — 22.15: Zborovsko petje. — 23.30: Ples.

PRESENEČENJE

V najhitem mestu pove hipnotizer pred zbrano dvorano:

»Zdaj bom utrlil luč in ko jo bom spet prižgal, bodo imele vse navzočne dame, ki so nezveste svojim možem, ali pa so jih že kdaj prevarale, živorce nosove!«

Luči so ugasile. Ko so se spet prižgale, so imele vse dame nagubano nosovo.

— V Jugoslaviji sem bil prvič pred se-

MALI OGLASI

Službo dobi

Beoda 1 Din, davak 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Abiturientko
ali filozofko, sprejem k 2 otrokom 9 in 12 let kot vagojateljico in instruktorko. Stanovanje in hrana v hiši. Pogoj skromnost in osebnost. Gospodine s dohodno imajo prednost. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Dobra služba«.

Gospodinsko pomočnico
mlajšo, pošteno, zdravo, ki zna dobro kuhati, iščem za takoj. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra.

Samostojno kuharico
ki bi opravljala tudi druga hišna dela, iščem. Dopise na ogl. odd. Jutra pod šifro »Fina hiša«.

Zdravo dekle
varčno in pošteno, iščem za celodnevno delo, ki zna nekoliko kuhati in krpiti nogavice. Starost do 35 let, prednost imajo iz okolice. Rimska cesta 9/II, vrata 17.

Sobarico
ali služkinjo, snatno in zanesljivo, ki je služila v boljših hišah. Iščem otroka, sprejem takoj. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra.

Učiteljica ročnih del
in risanja dobi službo. Iščem tudi damega krojašča in krojnega risarja izveščana mod. Ne želi ure dopisovalke v več jezikih. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Kavčija ali družabna«.

Služba išče

Vaška Beoda 50 par, davak 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din; najmanjši znesek 12 Din.

Prodajalka
z daljšo prakso želi prenesti službo takoj ali pozneje. Vešča je nemščine in pisarniških del. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Blagajničarica 7c«.

Sofer - mehanik
z večletno prakso na benzinških in Diesel motorjih želi namestitelj kjerkoli. Cenj. ponudbe na podružnici Jutra v Celju pod »Sposobna«.

Manufakturnist
z večletno prakso, dobri referencami, 30leten agilen prodajalec želi prenesti. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Manufakturna«.

Mlajše dekle
vaje vseh hišnih del, tudi pri otrocih. Iščem službo v Ljubljani. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra.

Pouk
Beoda 1 Din, davak 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Starejša damo - učiteljico
učiteljico ki bi splošno izobraževala in poučevala v nemškem in francoskem jeziku, iščem za takoj. Ponudbe z navedbo honorarja na ogl. odd. Jutra pod šifro »Splošna izobražba«.

Vajenci (ke)
Beoda 1 Din, davak 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Učenko
iz Trbovelj, z meštansko šolo, dobro računario, pridno in poštena staršev, sprejem takoj v trgovino. Ponudbe na podružnici Jutra pod šifro »Aglina«.

G. Th. Rothman:

VRTISMRČEK in ŠILONOSKA

Nove pustolovščine

97

Obrnem se in krenem z njim. »Ali ti morebiti ni všeč?« ga vprašam z grozljivim obrazom. — »Spravi se, grdob, od glave do nog smrdiš po barvi!« reče. »Poberi se, smradljivec! Nak, pleskar pa že nikoli ne bom!«

Trgovsko vajenka

pošteno in močno, sprejemno. Pismene ponudbe lastno ročno pisane poslati na Elektroindustrija d. d., Ljubljana, Gospodarska 13.

V trgovini
bi se rad izučil izdelavi fant s dvema močanskima tola. Ma. Joško Pretnar. Dobrova - Podnart.

Samostojno kuharico
ki bi opravljala tudi druga hišna dela, iščem. Dopise na ogl. odd. Jutra pod šifro »Fina hiša«.

Zdravo dekle
varčno in pošteno, iščem za celodnevno delo, ki zna nekoliko kuhati in krpiti nogavice. Starost do 35 let, prednost imajo iz okolice. Rimska cesta 9/II, vrata 17.

Sobarico
ali služkinjo, snatno in zanesljivo, ki je služila v boljših hišah. Iščem otroka, sprejem takoj. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra.

Učiteljica ročnih del
in risanja dobi službo. Iščem tudi damega krojašča in krojnega risarja izveščana mod. Ne želi ure dopisovalke v več jezikih. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Kavčija ali družabna«.

Služba išče

Vaška Beoda 50 par, davak 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din; najmanjši znesek 12 Din.

Prodajalka
z daljšo prakso želi prenesti službo takoj ali pozneje. Vešča je nemščine in pisarniških del. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Blagajničarica 7c«.

Sofer - mehanik
z večletno prakso na benzinških in Diesel motorjih želi namestitelj kjerkoli. Cenj. ponudbe na podružnici Jutra v Celju pod »Sposobna«.

Manufakturnist
z večletno prakso, dobri referencami, 30leten agilen prodajalec želi prenesti. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Manufakturna«.

Mlajše dekle
vaje vseh hišnih del, tudi pri otrocih. Iščem službo v Ljubljani. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra.

Pouk
Beoda 1 Din, davak 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Starejša damo - učiteljico
učiteljico ki bi splošno izobraževala in poučevala v nemškem in francoskem jeziku, iščem za takoj. Ponudbe z navedbo honorarja na ogl. odd. Jutra pod šifro »Splošna izobražba«.

Vajenci (ke)
Beoda 1 Din, davak 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Učenko
iz Trbovelj, z meštansko šolo, dobro računario, pridno in poštena staršev, sprejem takoj v trgovino. Ponudbe na podružnici Jutra pod šifro »Aglina«.

G. Th. Rothman:

VRTISMRČEK in ŠILONOSKA

Nove pustolovščine

97

Obrnem se in krenem z njim. »Ali ti morebiti ni všeč?« ga vprašam z grozljivim obrazom. — »Spravi se, grdob, od glave do nog smrdiš po barvi!« reče. »Poberi se, smradljivec! Nak, pleskar pa že nikoli ne bom!«

Dragocenosti

Beoda 1 Din, davak 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Vsakovrstno zlato
kupuje se najvišja cena. ČERNE - juvelir. Ljubljana, Wolfova ulica 1.

Samostojno kuharico
ki bi opravljala tudi druga hišna dela, iščem. Dopise na ogl. odd. Jutra pod šifro »Fina hiša«.

Zdravo dekle
varčno in pošteno, iščem za celodnevno delo, ki zna nekoliko kuhati in krpiti nogavice. Starost do 35 let, prednost imajo iz okolice. Rimska cesta 9/II, vrata 17.

Sobarico
ali služkinjo, snatno in zanesljivo, ki je služila v boljših hišah. Iščem otroka, sprejem takoj. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra.

Učiteljica ročnih del
in risanja dobi službo. Iščem tudi damega krojašča in krojnega risarja izveščana mod. Ne želi ure dopisovalke v več jezikih. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Kavčija ali družabna«.

Služba išče

Vaška Beoda 50 par, davak 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din; najmanjši znesek 12 Din.

Prodajalka
z daljšo prakso želi prenesti službo takoj ali pozneje. Vešča je nemščine in pisarniških del. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Blagajničarica 7c«.

Sofer - mehanik
z večletno prakso na benzinških in Diesel motorjih želi namestitelj kjerkoli. Cenj. ponudbe na podružnici Jutra v Celju pod »Sposobna«.

Manufakturnist
z večletno prakso, dobri referencami, 30leten agilen prodajalec želi prenesti. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Manufakturna«.

Mlajše dekle
vaje vseh hišnih del, tudi pri otrocih. Iščem službo v Ljubljani. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra.

Pouk
Beoda 1 Din, davak 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Starejša damo - učiteljico
učiteljico ki bi splošno izobraževala in poučevala v nemškem in francoskem jeziku, iščem za takoj. Ponudbe z navedbo honorarja na ogl. odd. Jutra pod šifro »Splošna izobražba«.

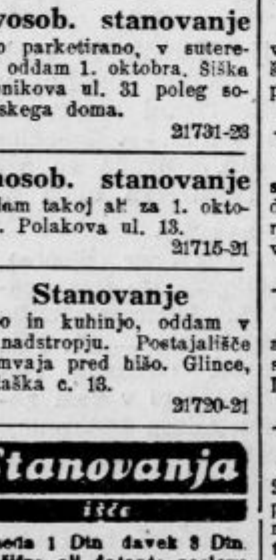
Vajenci (ke)
Beoda 1 Din, davak 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Učenko
iz Trbovelj, z meštansko šolo, dobro računario, pridno in poštena staršev, sprejem takoj v trgovino. Ponudbe na podružnici Jutra pod šifro »Aglina«.

G. Th. Rothman:

VRTISMRČEK in ŠILONOSKA

Nove pustolovščine

97

Obrnem se in krenem z njim. »Ali ti morebiti ni všeč?« ga vprašam z grozljivim obrazom. — »Spravi se, grdob, od glave do nog smrdiš po barvi!« reče. »Poberi se, smradljivec! Nak, pleskar pa že nikoli ne bom!«

Dijakke sobe

Beoda 1 Din, davak 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Profesor
sprejme 2 nižjoločila v dobro oskrbo in vestno nadzorstvo. Bleiweisova 5, via. pritičje, levo.

Samostojno kuharico
ki bi opravljala tudi druga hišna dela, iščem. Dopise na ogl. odd. Jutra pod šifro »Fina hiša«.

Zdravo dekle
varčno in pošteno, iščem za celodnevno delo, ki zna nekoliko kuhati in krpiti nogavice. Starost do 35 let, prednost imajo iz okolice. Rimska cesta 9/II, vrata 17.

Sobarico
ali služkinjo, snatno in zanesljivo, ki je služila v boljših hišah. Iščem otroka, sprejem takoj. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra.

Učiteljica ročnih del
in risanja dobi službo. Iščem tudi damega krojašča in krojnega risarja izveščana mod. Ne želi ure dopisovalke v več jezikih. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Kavčija ali družabna«.

Služba išče

Vaška Beoda 50 par, davak 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din; najmanjši znesek 12 Din.

Prodajalka
z daljšo prakso želi prenesti službo takoj ali pozneje. Vešča je nemščine in pisarniških del. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Blagajničarica 7c«.

Sofer - mehanik
z večletno prakso na benzinških in Diesel motorjih želi namestitelj kjerkoli. Cenj. ponudbe na podružnici Jutra v Celju pod »Sposobna«.

Manufakturnist
z večletno prakso, dobri referencami, 30leten agilen prodajalec želi prenesti. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Manufakturna«.

Mlajše dekle
vaje vseh hišnih del, tudi pri otrocih. Iščem službo v Ljubljani. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra.

Pouk
Beoda 1 Din, davak 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Starejša damo - učiteljico
učiteljico ki bi splošno izobraževala in poučevala v nemškem in francoskem jeziku, iščem za takoj. Ponudbe z navedbo honorarja na ogl. odd. Jutra pod šifro »Splošna izobražba«.

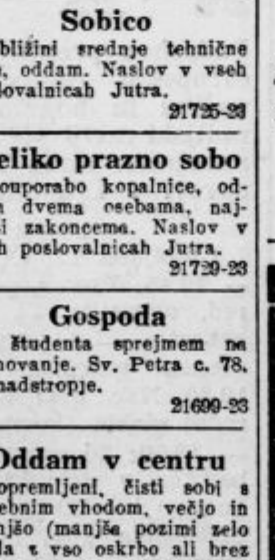
Vajenci (ke)
Beoda 1 Din, davak 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Učenko
iz Trbovelj, z meštansko šolo, dobro računario, pridno in poštena staršev, sprejem takoj v trgovino. Ponudbe na podružnici Jutra pod šifro »Aglina«.

G. Th. Rothman:

VRTISMRČEK in ŠILONOSKA

Nove pustolovščine

97

Obrnem se in krenem z njim. »Ali ti morebiti ni všeč?« ga vprašam z grozljivim obrazom. — »Spravi se, grdob, od glave do nog smrdiš po barvi!« reče. »Poberi se, smradljivec! Nak, pleskar pa že nikoli ne bom!«

Sobe

solinčno, mirno oddam gospodini. Klavir kopalnica. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra.

Opremljeno sobo
s posebnim vzhodom, oddam. Rožna ul. 3.

Sostanovalec
sprejem v lepo solinčno, opremljeno sobo s elektriko za 30 Din mesečno. Pod je. tami 19, pritičje, Vodmat.

Samostojno kuharico
ki bi opravljala tudi druga hišna dela, iščem. Dopise na ogl. odd. Jutra pod šifro »Fina hiša«.

Zdravo dekle
varčno in pošteno, iščem za celodnevno delo, ki zna nekoliko kuhati in krpiti nogavice. Starost do 35 let, prednost imajo iz okolice. Rimska cesta 9/II, vrata 17.

Sobarico
ali služkinjo, snatno in zanesljivo, ki je služila v boljših hišah. Iščem otroka, sprejem takoj. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra.

Učiteljica ročnih del
in risanja dobi službo. Iščem tudi damega krojašča in krojnega risarja izveščana mod. Ne želi ure dopisovalke v več jezikih. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Kavčija ali družabna«.

Služba išče

Vaška Beoda 50 par, davak 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din; najmanjši znesek 12 Din.

Prodajalka
z daljšo prakso želi prenesti službo takoj ali pozneje. Vešča je nemščine in pisarniških del. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Blagajničarica 7c«.

Sofer - mehanik
z večletno prakso na benzinških in Diesel motorjih želi namestitelj kjerkoli. Cenj. ponudbe na podružnici Jutra v Celju pod »Sposobna«.

Manufakturnist
z večletno prakso, dobri referencami, 30leten agilen prodajalec želi prenesti. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Manufakturna«.

Mlajše dekle
vaje vseh hišnih del, tudi pri otrocih. Iščem službo v Ljubljani. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra.

Pouk
Beoda 1 Din, davak 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Starejša damo - učiteljico
učiteljico ki bi splošno izobraževala in poučevala v nemškem in francoskem jeziku, iščem za takoj. Ponudbe z navedbo honorarja na ogl. odd. Jutra pod šifro »Splošna izobražba«.

Vajenci (ke)
Beoda 1 Din, davak 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Učenko
iz Trbovelj, z meštansko šolo, dobro računario, pridno in poštena staršev, sprejem takoj v trgovino. Ponudbe na podružnici Jutra pod šifro »Aglina«.

G. Th. Rothman:

VRTISMRČEK in ŠILONOSKA

Nove pustolovščine

97

Obrnem se in krenem z njim. »Ali ti morebiti ni všeč?« ga vprašam z grozljivim obrazom. — »Spravi se, grdob, od glave do nog smrdiš po barvi!« reče. »Poberi se, smradljivec! Nak, pleskar pa že nikoli ne bom!«

Sobe išče

Beoda 1 Din, davak 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Gospod
išče sobo s hrano ali brez. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »London«.

INSERIRAJ V »JUTRU«

Samostojno kuharico
ki bi opravljala tudi druga hišna dela, iščem. Dopise na ogl. odd. Jutra pod šifro »Fina hiša«.

Zdravo dekle
varčno in pošteno, iščem za celodnevno delo, ki zna nekoliko kuhati in krpiti nogavice. Starost do 35 let, prednost imajo iz okolice. Rimska cesta 9/II, vrata 17.

Sobarico
ali služkinjo, snatno in zanesljivo, ki je služila v boljših hišah. Iščem otroka, sprejem takoj. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra.

Učiteljica ročnih del
in risanja dobi službo. Iščem tudi damega krojašča in krojnega risarja izveščana mod. Ne želi ure dopisovalke v več jezikih. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Kavčija ali družabna«.

Služba išče

Vaška Beoda 50 par, davak 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din; najmanjši znesek 12 Din.

Prodajalka
z daljšo prakso želi prenesti službo takoj ali pozneje. Vešča je nemščine in pisarniških del. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Blagajničarica 7c«.

Sofer - mehanik
z večletno prakso na benzinških in Diesel motorjih želi namestitelj kjerkoli. Cenj. ponudbe na podružnici Jutra v Celju pod »Sposobna«.

Manufakturnist
z večletno prakso, dobri referencami, 30leten agilen prodajalec želi prenesti. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Manufakturna«.

Mlajše dekle
vaje vseh hišnih del, tudi pri otrocih. Iščem službo v Ljubljani. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra.

Pouk
Beoda 1 Din, davak 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Starejša damo - učiteljico
učiteljico ki bi splošno izobraževala in poučevala v nemškem in francoskem jeziku, iščem za takoj. Ponudbe z navedbo honorarja na ogl. odd. Jutra pod šifro »Splošna izobražba«.

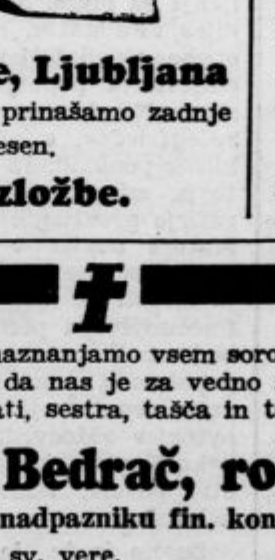
Vajenci (ke)
Beoda 1 Din, davak 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Učenko
iz Trbovelj, z meštansko šolo, dobro računario, pridno in poštena staršev, sprejem takoj v trgovino. Ponudbe na podružnici Jutra pod šifro »Aglina«.

G. Th. Rothman:

VRTISMRČEK in ŠILONOSKA

Nove pustolovščine

97

Obrnem se in krenem z njim. »Ali ti morebiti ni všeč?« ga vprašam z grozljivim obrazom. — »Spravi se, grdob, od glave do nog smrdiš po barvi!« reče. »Poberi se, smradljivec! Nak, pleskar pa že nikoli ne bom!«

Dopisi

Vaška Beoda 50 par, davak 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din; najmanjši znesek 12 Din.

»Valovito morje«
Prosim, pridi včer po 6. v kavarno »Jn«.

Katera
dobroznana oseba bi podpirala revnega akademika in omogočila dokončati študij. Dopise na ogl. odd. Jutra pod »Protusluga 14«.

Samostojno kuharico
ki bi opravljala tudi druga hišna dela, iščem. Dopise na ogl. odd. Jutra pod šifro »Fina hiša«.

Zdravo dekle
varčno in pošteno, iščem za celodnevno delo, ki zna nekoliko kuhati in krpiti nogavice. Starost do 35 let, prednost imajo iz okolice. Rimska cesta 9/II, vrata 17.

Sobarico
ali služkinjo, snatno in zanesljivo, ki je služila v boljših hišah. Iščem otroka, sprejem takoj. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra.

Učiteljica ročnih del
in risanja dobi službo. Iščem tudi damega krojašča in krojnega risarja izveščana mod. Ne želi ure dopisovalke v več jezikih. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Kavčija ali družabna«.

Služba išče

Vaška Beoda 50 par, davak 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din; najmanjši znesek 12 Din.

Prodajalka
z daljšo prakso želi prenesti službo takoj ali pozneje. Vešča je nemščine in pisarniških del. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Blagajničarica 7c«.

Sofer - mehanik
z večletno prakso na benzinških